

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

III KVARTALNI IZVJEŠTAJ

o sprovođenju Plana rada Agencije za 2021.
01. jul – 30. septembar 2021.

Podgorica, oktobar 2021. godine

SADRŽAJ

I UVOD	3
ANTIKORUPCIJSKI MEHANIZMI.....	4
1. SPRJEČAVANJE SUKOBA JAVNOG I PRIVATNOG INTERESA U VRŠENJU JAVNIH FUNKCIJA/ POŠTOVANJE OGRANIČENJA U VRŠENJU JAVNIH FUNKCIJA.....	4
2. KONTROLA PRIMLJENIH POKLONA, DONACIJA I ZAKLJUČENIH SPONZORSTAVA.....	7
3. PROVJERA IZVJEŠTAJA O IMOVINI I PRIHODIMA JAVNIH FUNKCIONERA U SKLADU SA GODIŠnjIM PLANOM PROVJERA	12
4. KONTROLA FINANSIRANJA POLITIČKIH SUBJEKATA I IZBORNih KAMPAÑA.....	21
5. SPRJEČAVANJE UGROŽAVANJA JAVNOG INTERESA KOJE UPUĆUJE NA KORUPCIJU POSTUPANJEM PO PRIJAVAMA ZVIŽDAČA I ZAŠTITOM ZVIŽDAČA KOJI ISPUNJAVA JU ZAKONSKE USLOVE ZA ZAŠTITU.....	26
6. UNAPREĐENJE INTEGRITETA U JAVNOM SEKTORU DONOŠENJEM PLANova INTEGRITETA OD STRANE ORGANA VLASTI I IZVJEŠTAVANJE O NJIHOVOM SPROVOĐENJU	30
7. EFIKASNO SPROVOĐENJE ZAKONA O LOBIRANJU I VRŠENJE NADZORA NAD NJEGOVIM SPROVOĐENJEM	33
8. DAVANJE MIŠLJENJA NA PROPISE IZ OBLASTI ANTIKORUPCIJE.....	36
9. VOĐENJE UPRAVNih POSTUPAKA IZ NADLEŽNOSTI ASK	42
10. PODNOŠENJE ZAHTJEVA ZA POKRETANJE PREKRŠAJNIh POSTUPAKA I IZDavanje PREKRŠAJNIh NALOGA	45
11. PODIZANJE NIVOA JAVNE SVIJESTI O ŠTETNOSTI KORUPCIJE I UPOZNATOST JAVNOSTI SA RADOM I REZULTATIMA AGENCIJE.....	50
III MEĐUNARODNA SARADNJA I INSTITUCIONALNI RAZVOJ.....	56
1. SPROVOĐENJE MEĐUNARODNE SARADNJE U CILJU JAČANJA KAPACITETA AGENCIJE I PRUŽANJA PODRŠKE U PRIMJENI MEĐUNARODNIh STANDARDA.....	56
3. UPRAVLJANJE INFORMACIONIM SISTEMOM AGENCIJE.....	66
III FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	67
1. IZVRŠENJE BUDŽETA ASK.....	67
2. JAVNE NABAVKE	67
IV LJUDSKI RESURSI I PRAVNA PITANJA.....	69
REZIME	70
ANEKSI.....	74

I UVOD

Agencija za sprječavanje korupcije (u daljem tekstu: Agencija/ASK) je samostalna i nezavisna državna institucija koja je počela sa radom 1. januara 2016. u skladu sa Zakonom o sprječavanju korupcije (u daljem tekstu: ZSK).

Kvartalni izvještaji o sprovođenju Plana rada Agencije, sa tabelarnim prikazom statističkih podataka (aneksi), dostavljaju se Savjetu ASK, koji na taj način vrši monitoring i evaluaciju Plana rada.

Sadržaj Izvještaja prikazan je tematski i obuhvata sve sprovedene aktivnosti ovog organa koje su bile predviđene strateškim ciljevima iz godišnjeg Plana rada Agencije za 2021. godinu.

Prilikom izrade Izvještaja, uzete su u obzir preporuke eksperata Savjeta Evrope.

ANTIKORUPCIJSKI MEHANIZMI

---

1. SPRJEČAVANJE SUKOBA JAVNOG I PRIVATNOG INTERESA U VRŠENJU JAVNIH FUNKCIJA/ POŠTOVANJE OGRANIČENJA U VRŠENJU JAVNIH FUNKCIJA

1.1. Svrha i opis

Sukob interesa u vršenju javne funkcije postoji kada privatni interes javnog funkcionera utiče ili može uticati na njegovu nepristrasnost u vršenju javne funkcije. Javni funkcioner je dužan da svoju funkciju vrši na način da javni interes ne podredi privatnom, kao i da ne izazove sukob interesa u vršenju javne funkcije.

Zakonske odredbe o sukobu interesa u vršenju javne funkcije imaju za cilj da spriječe da dođe do situacija sukoba interesa, kao i da rješavaju i upravljaju sukobom interesa kada do takvih situacija dođe.

Takođe, ZSK propisuje i ograničenja u vršenju javnih funkcija, koja se odnose na vršenje nespojivih funkcija, obavljanje dužnosti u privrednim društvima, članstvo u radnim tijelima i primanje naknada, kao i ograničenja po prestanku javne funkcije.

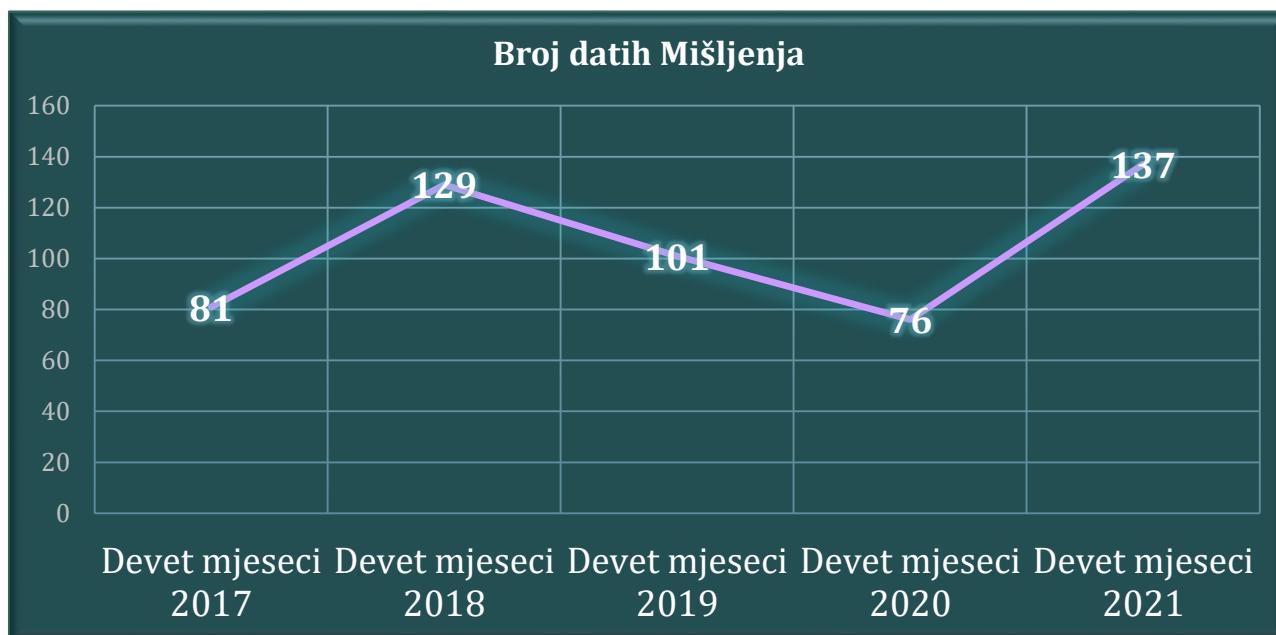
1.2. Rezultati rada

Uprkos nedostatku kadrovskih kapaciteta sa kojim je Odsjek za sprječavanje sukoba interesa bio suočen tokom izvještajnog perioda, uspješno su sprovedene sve aktivnosti koje spadaju u djelokrug njegovog rada.

Davanje Mišljenja u cilju sprječavanja sukoba interesa

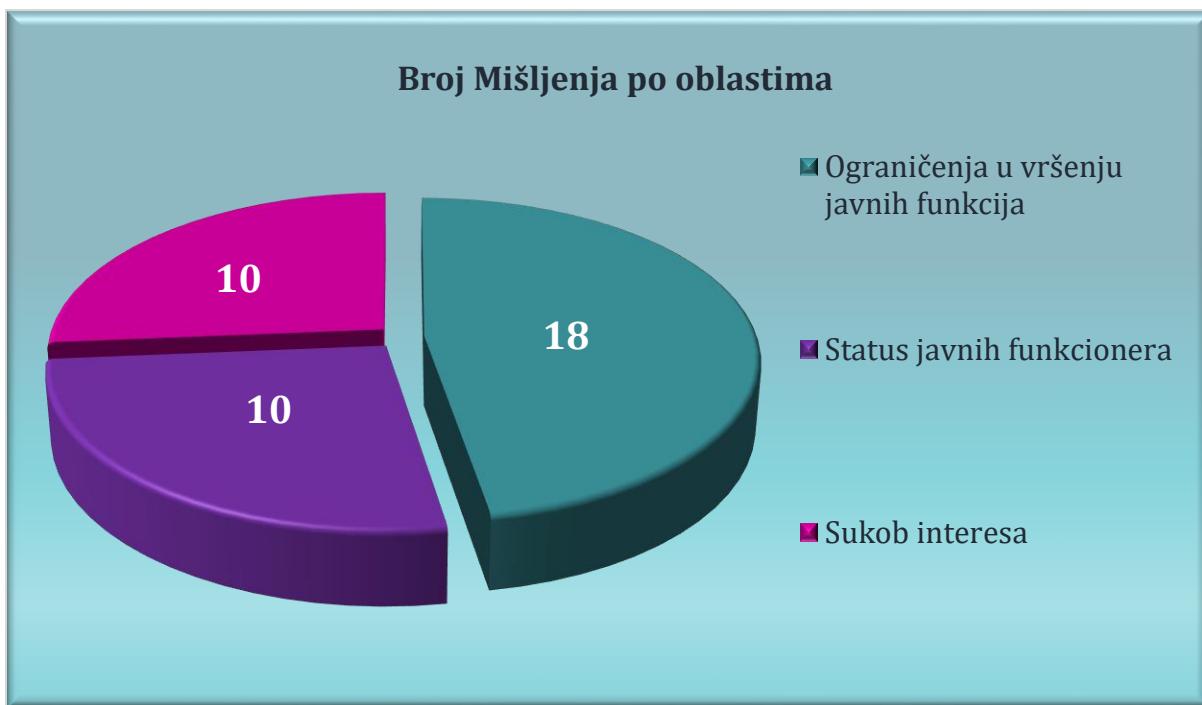
Agencija je u III kvartalu 2021. postupajući po svim primljenim zahtjevima, **dala 38 Mišljenja o postojanju sukoba interesa i ograničenja u vršenju javnih funkcija, za 72,7% više u odnosu na isti izvještajni period prethodne godine.**

U prvih devet mjeseci 2021. Agencija je dala 137 Mišljenja, više nego čitave prethodne godine, i najviše u odnosu na isti izvještajni period od 2017. godine.

Grafikon 1 – Broj datih mišljenja na nivou devet mjeseci

Veliki broj podnijetih zahtjeva i datih Mišljenja ASK posljedica je **povećanja broja novoimenovanih javnih funkcionera.**

Grafikon 2 – Broj datih Mišljenja po oblastima u III kvartalu 2021.

U odnosu na navode iz zahtjeva:

- **10 Mišljenja je pozitivno** (nema ograničavajućeg faktora u odnosu na navode iz zahtjeva);
- **14 je negativno** (ima ograničavajućeg faktora u odnosu na navode iz zahtjeva);
- **4** Mišljenja odnosi se na članstvo javnih funkcionera u organima upravljanja i nadzornim organima javnog preduzeća, javne ustanove ili drugog pravnog lica, gdje je konstatovano da javni funkcijer može biti član navedenih organa upravljanja ili nadzornih organa, ali da po osnovu navedenog članstva ne može ostvariti prihod ili drugu naknadu;
- **10** Mišljenja odnosi se na status javnih funkcionera shodno članu 3 ZSK.

Mišljenja su se prije svega odnosila na situacije u kojima može da se nađe javni funkcijer u toku vršenja javne funkcije: sukob interesa i izuzeće u raspravi i odlučivanju, ograničenja u vršenju funkcija, obavljanje nespojivih funkcija i poslova, članstvo u organima upravljanja i nadzornim organima, članstvo u radnim tijelima, primanje naknada, kao i na ograničenja po prestanku funkcije, zaključenju ugovora, primanje sponzorstava i donacija, status javnih funkcionera.

Svrshodno je dalje intenzivirati aktivnosti koje se odnose na jačanje svijesti i edukaciju zakonskih obveznika u ovoj oblasti rada Agencije.

Ostavke na osnovu Mišljenja

Nakon datih Mišljenja Agencije, u III kvartalu 2021. godine podnijete su **4 ostavke na javne funkcije, dok se konstatuju i 2 ostavke javnih funkcionera na dužnosti izvršnog direktora i lica ovlašćenog za zastupanje pravnog lica, kao i 1 ostavka javnog funkcionera na članstvo u organu upravljanja pravnog lica.**

Izvodi iz evidencije Agencije

U III kvartalu organi vlasti su, prije postupka izbora/imenovanja, zahtjevali izvode iz evidencije Agencije za **72 lica**, kako bi provjerili da li ima zakonskih smetnji za njihovo imenovanje, odnosno da li su u posljednje četiri godine prije kandidovanja, u svojstvu javnog funkcionera, bili razriješeni javne funkcije zbog povrede odredaba Zakona. **Postupljeno je po svim zahtjevima organa vlasti i utvrđeno da za 71 lice nema smetnji za imenovanje, dok je u odnosu na jedno lice organ vlasti upućen da zatraži davanje Mišljenja nadležnog Odsjeka.**

Upravni postupci

Agencija je u III kvartalu 2021. pokrenula ukupno **13 upravnih postupaka u oblasti sprječavanja sukoba interesa i poštovanja ograničenja u vršenju javnih funkcija.**

Okončano je 15 postupaka i kršenje Zakona utvrđeno u 85% predmeta (11).

Osnov pokretanja upravnog postupka	Broj okončanih u.postupaka po službenoj dužnosti (uključujući predmete iz prethodnog perioda)	Broj i procenat utvrđenih kršenja u predmetima po službenoj dužnosti	Broj okončanih u.postupaka po osnovu zahtjeva drugog fizičkog/pravnog/nn lica (uključujući predmete iz prethodnog perioda)	Broj i procenat utvrđenih kršenja po zahtjevima
Sukob interesa	2	2	-	-
Ograničenja u vršenju javnih funkcija	11	7	2	2
UKUPNO	13	9 69,2%	2	2 100%

Tabela 1 – Okončani upravni postupci u oblasti sukoba interesa i ograničenja u vršenju javnih funkcija

Prekršajni postupci

Tokom izvještajnog perioda **okončan je 1 postupak** po zahtjevu iz 2021. godine, u kojem je izrečena **novčana kazna** u iznosu od **300€**.

2. KONTROLA PRIMLJENIH POKLONA, DONACIJA I ZAKLJUČENIH SPONZORSTAVA

2.1. Svrha i opis

Primanje poklona, sponzorstava i donacija u državnim organima i drugim organima vlasti nosi sa sobom rizik od korupcije, te ZSK predviđa regulacije i u tom dijelu. Konkretno, primanje poklona, sponzorstava i donacija može ugroziti nezavisnost i nepristrasnost rada javnih funkcionera, državnih službenika i organa vlasti kojima su ti benefiti omogućeni. ZSK tako predviđa obavezu Agencije, kao centralnog antikorupcijskog tijela, da vodi, redovno ažurira i objavljuje na sajtu ASK katalog o svim primljenim poklonima, sponzorstvima i donacijama u državnim organima, u cilju obezbjeđivanja što većeg stepena transparentnosti, integriteta i povjerenja u rad organa vlasti.

2.2. Rezultati rada

Organi vlasti dužni su da izvode iz evidencije poklona koju vode, kao i pisane izvještaje o primljenim sponzorstvima i donacijama sa kopijom dokumentacije u vezi sa tim sponzorstvima ili donacijama, dostave Agenciji do kraja marta tekuće godine, za prethodnu godinu. U III kvartalu 2021. godine nije bilo prijavljenih poklona, sponzorstava i donacija.

U periodu od 01. januara do 30. septembra 2021. Agenciji je od strane **deset organa vlasti** prijavljeno ukupno **46 poklona (3 prigodna i 43 protokolarna poklona)**. Podaci su obrađeni i dostupni na web-sajtu ASK.¹

Prigodnim poklonom smatra se poklon u vrijednosti do 50 eura, dok **pokloni protokolarne prirode** predstavljaju poklone koje su javni funkcioneri primili prilikom međunarodnih susreta i koji uvijek, bez obzira na njihovu vrijednost, ostaju državna imovina.

Primljeni pokloni po godinama od 1. januara 2016.

2016.				2017.				2018.				2019.				2020.				2021.			
Broj organa	19	Broj organa	8	Broj organa	9	Broj organa	25	Broj organa	23	Broj organa	10	Broj organa	96	Broj poklona	69	Broj poklona	127	Broj poklona	159	Broj poklona	165	Broj poklona	46
Prigodni		Protokolarni		Koji se ne mogu odbiti		Obaveštenja		Prigodni		Protokolarni		Koji se ne mogu odbiti		Obaveštenja		Prigodni		Protokolarni		Koji se ne mogu odbiti		Obaveštenja	
18	72	6	12	4	65	-	22	4	123	-	30	11	146	2	77	2	159	4	95	3	43	-	66

Tabela 2 - Primljeni pokloni po godinama od 1. januara 2016.

Uzimajući u obzir značaj ovog antikorupcijskog mehanizma, ali i njegovu atraktivnost za medije i ukupnu javnost, **preporučljivo je u periodu koji slijedi organizovati obuke kako bi i javni funkcioneri, ali i javnost, bili bolje upoznati sa međunarodnim standardima u ovoj oblasti.**

¹ <https://portal.antikorupcija.me:9343/acamPublic/poklonSearch.htm>

Grafikon 3 - Struktura organa koji su prijavili poklone u 2021.

Takođe, u periodu od 01. januara do 30. septembra tekuće godine Agenciji je od strane **97 organa vlasti** prijavljena ukupno **1531 donacija**, dok je od strane **7 organa vlasti** prijavljeno ukupno **26 sponzorstva**.

Sponzorstva i donacije po godinama od 1. januara 2016.

2016.		2017.		2018.		2019.		2020.		2021.	
Sponz.	Donac.	Sponz.	Donac.	Sponz.	Donac.	Sponz.	Donac.	Sponz.	Donac.	Sponz.	Donac.
72 (13 organa)	254 (33 organa)	104 (9 organa)	368 (60 organa)	41 (8 organa)	537 (72 organa)	279 (107 organa)	888 (166 organa)	316 (116 organa)	1014 (200 organa)	26 (7 organa)	1531 (97 organa)
Obavještenja		Obavještenja		Obavještenja		Obavještenja		Obavještenja		Obavještenja	
5 organa		23 organa		30 organa		77 organa		95 organa		66 organa	

Tabela 3 - Sponzorstva i donacije po godinama od 1. januara 2016

Podaci o navedenim sponzorstvima i donacijama su obrađeni i dostupni na sajtu ASK.²

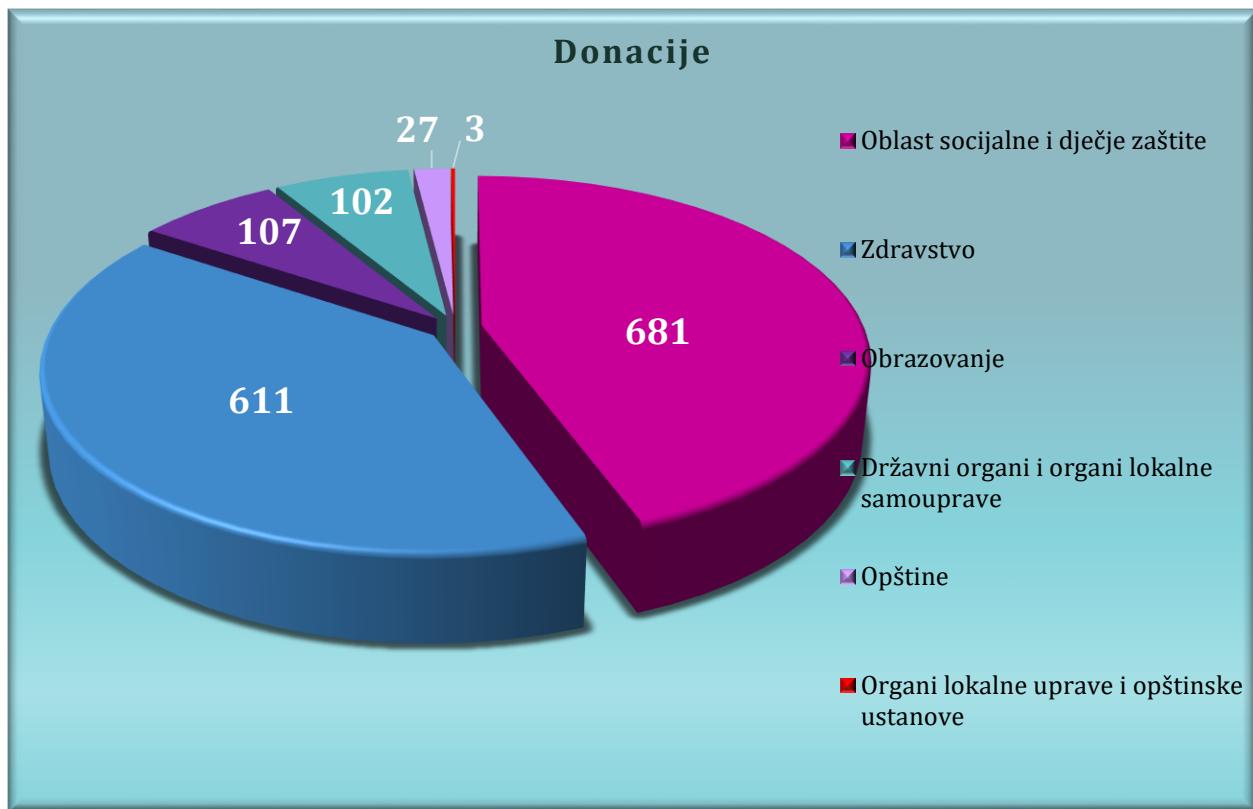

Grafikon 4 – Broj prijavljenih poklona, sponzorstava i donacija na godišnjem nivou

Očekivano, zbog pandemije virusa Covid19, te finansijske krize koju je ona prouzrokovala, u tekućoj godini zabilježen je značajno manji broj prijavljenih poklona i sponzorstava, dok se, sa druge strane, iz istih razloga, bilježi povećanje broja prijavljenih donacija (za 50,1% više u odnosu na prethodnu godinu), kao i konstantan trend rasta prijavljenih donacija od početka rada Agencije (šestostruko više nego 2016).

Naime, najveći broj sponzorstava i donacija prijavljen je od strane najveće zdravstvene ustanove – Kliničkog Centra Crne Gore (donacije – 323, sponzorstva – 18), dok je najveći broj poklona prijavljen od strane predsjednika Skupštine Crne Gore (protokolarnih poklona – 15).

² <https://portal.antikorupcija.me:9343/acamPublic/donacijaSearch.htm>

Grafikon 5 – Donacije u 2021. po oblastima

Najveći broj donacija je u **oblasti zdravstva** (ljekovi i medicinska sredstva, medicinska oprema, dezinfekciona sredstva, tehnička oprema, kancelarijska i druga oprema i slično) i **oblasti socijalne i dječje zaštite** (inventar i oprema za socijalnu i dječju zaštitu, igračke, novogodišnji paketići, uređenje igrališta i drugo), a potom u **oblasti obrazovanja** (školska oprema, knjige, školski pribor, adaptacija i renoviranje školskih prostorija, tehnička oprema za škole i slično).

Grafikon 6 – Sponzorstva u 2021. po oblastima

3. PROVJERA IZVJEŠTAJA O IMOVINI I PRIHODIMA JAVNIH FUNKCIJONERA U SKLADU SA GODIŠNJIM PLANOM PROVJERA

3.1. Svrha i opis

Kontrolom izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcijonera i državnih službenika koji imaju obavezu podnošenja Izvještaja propisanu posebnim zakonima, vrši se provjera podataka iz Izvještaja obveznika Zakona ali i njihovih bračnih, vanbračnih supružnika i djece ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu.

Jedan od ključnih ciljeva u ovom dijelu je transparentnost, koja se obezbjeđuje dvostrukom:

- Javni funkcijoneri i državni službenici obavezani su zakonom da uredno prijavljaju prihode i imovinu u izvještajima, koji se objavljaju na internet stranici Agencije;
- Dostupnost izvještaja o prihodima i imovini na internet stranici ASK daje mogućnost javnom mnjenju da podnosi ASK prijave na osnovu sopstvenih saznanja zbog eventualnih kršenja zakonskih odredbi.

3.2. Rezultati rada

Godišnji plan provjere imovinskog stanja javnih funkcionera i državnih službenika u 2021.³

Agencija vrši kontrolu izvještaja u skladu sa Godišnjim planom provjere, koji se po strukturi zasniva na Revidiranom godišnjem planu provjere javnih funkcionera i državnih službenika za 2018. godinu, donijetom u skladu sa preporukama eksperta Savjeta Evrope, koji se zasniva na unaprijeđenoj metodologiji postupaka provjere izvještaja o prihodima i imovini.

Prilikom provjere koristi se funkcionalnost koja je razvijena u informacionom sistemu Agencije - **“kontrola izvještaja slučajnim odabirom”**, osim za kategorije funkcionera čija je kontrola obavezna – poput predsjednika Crne Gore, predsjednika Vlade CG, članova Vlade CG, predsjednika Skupštine Crne Gore, generalnih sekretara Vlade CG, predsjednika i Skupštine, članova Sudskog i Tužilačkog savjeta. **Kontrola izvještaja slučajnim odabirom** obezbeđuje da se softverski, bez učešća zaposlenih, metodom slučajnog izbora izvrši odabir funkcionera čiji će izvještaji biti kontrolisani. Uvođenjem takvog načina provjere **potpuno se isključuje mogućnost subjektivnog i pristrasnog odabira obveznika** Zakona čiji izvještaji podliježu kontroli.

Dostavljeni Izvještaji o prihodima i imovini/administrativno-tehnička provjera

0
d

1

:

j
u
l
a

d
o

3
0

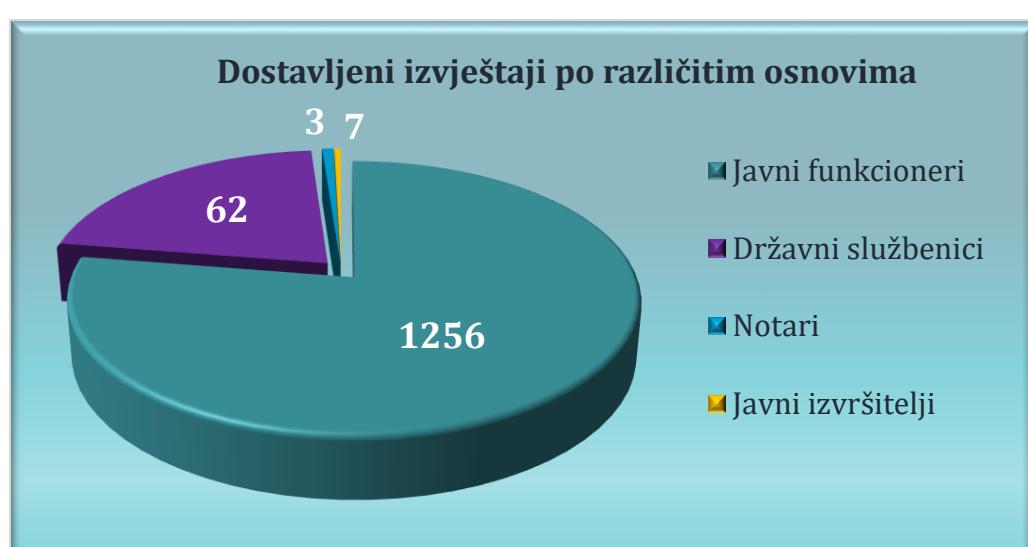
:

s
e

m

h

a

Grafikon 7 – Izvještaji o prihodima i imovini po različitim osnovima podnošenja u III kvartalu 2021.

https://www.antikorupcija.me/media/documents/Godi%C5%A1ni_plan_provjere_imovinskog_stanja_javnih_funkcionera_i_dr%C5%BEavnih_slu%C5%BEben_8unIx5e.pdf

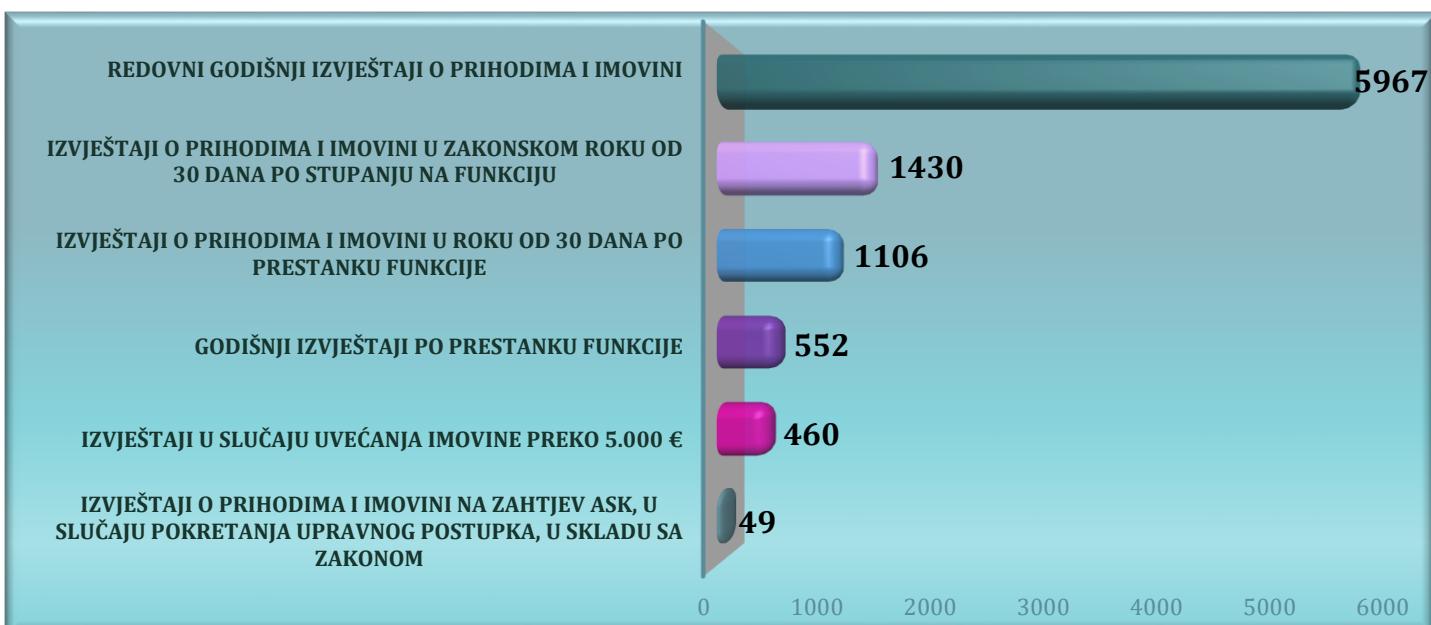
Struktura svih pristiglih izvještaja u III kvartalu 2021. godine

Grafikon 8 – Struktura izvještaja dostavljenih nadležnom Odsjeku u III kvartalu 2021.

Do 30. septembra 2021. svi pristigli izvještaji su **administrativno-tehnički obrađeni**. Prilikom ove vrste provjere u izvještajnom periodu evidentirana su 3 izvještaja javnih funkcionera koji upućuju na nepravilnosti iz domena sprječavanja sukoba interesa ili nedostavljanja izvještaja, zbog čega je po službenoj dužnosti pokrenuta kontrola tih izvještaja.

U prvih devet mjeseci 2021. godine Agenciji je dostavljeno ukupno **9.564 izvještaja o prihodima i imovini** po različitim osnovima podnošenja.

Grafikon 9 – Struktura izvještaja dostavljenih nadležnom Odsjeku u prva tri kvartala 2021.

U prva tri kvartala 2021. godine dostavljeno je za **18% više izvještaja o prihodima i imovini u odnosu na godišnji nivo u 2020. godini**, i za čak **47,3% u odnosu na broj dostavljenih izvještaja u 2016. godini**. Rast broja dostavljenih izvještaja posljedica je **povećanja broja novoimenovanih javnih funkcionera**, kao i **većeg broja izvještaja koje javni funkcioneri dostavljaju po prestanku funkcije**. Ovim je dodatno **povećan obim rada** nadležnog Odsjeka, posebno u dijelu administrativno-tehničke provjere izvještaja.

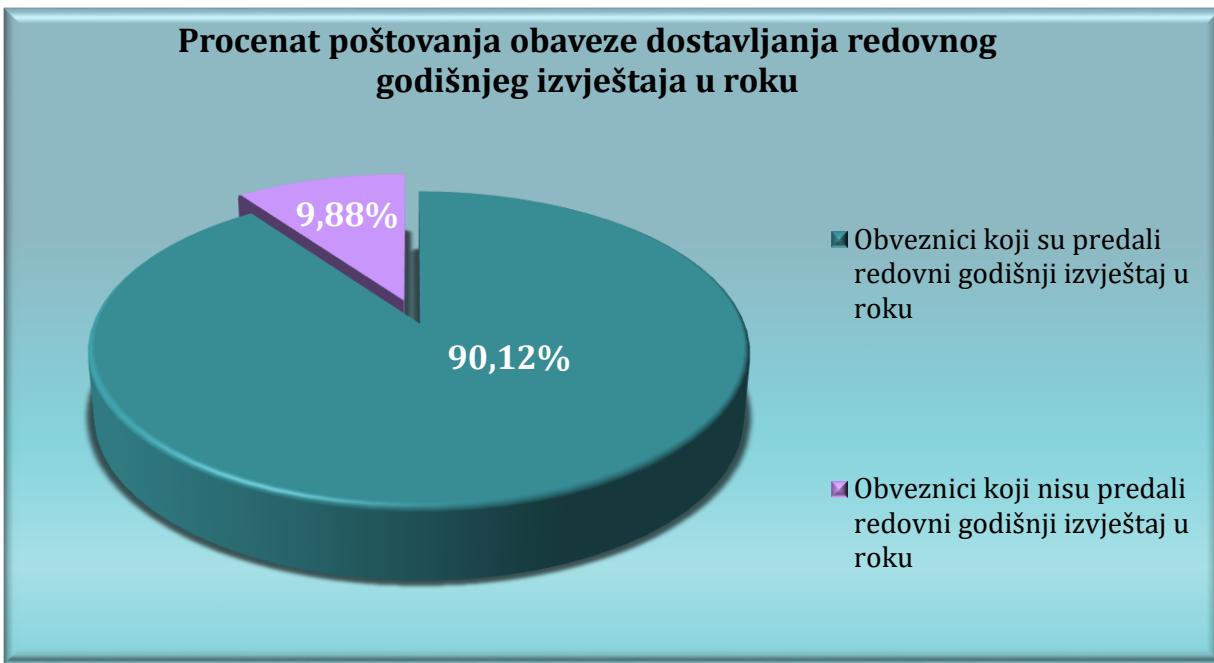

Grafikon 10 – Trend rasta broja dostavljenih izvještaja o prihodima i imovini po različitim osnovima

Redovni godišnji izvještaji

Do kraja septembra 2021. godine evidentirano je ukupno 5.967 predatih redovnih godišnjih izvještaja o prihodima i imovini, od kojih je **u III kvartalu predato 77**.

U zakonom propisanom roku do 31. marta 2021. godine **90,12% javnih funkcionera i državnih službenika ispunilo je svoju zakonsku obavezu**.

Grafikon 11 – Procenat poštovanja obaveze dostavljanja redovnog godišnjeg izvještaja o prihodima i imovini u zakonskom roku

Protiv svih obveznika koji nisu u roku podnijeli redovni godišnji izvještaj predmeti su dostavljeni nadležnom Odsjeku za pokretanje upravnih i prekršajnih postupaka i postupanje po zahtjevima za slobodan pristup informacijama.

Provjera tačnosti i potpunosti podataka u izvještajima

Prema Godišnjem planu provjere za 2021. godinu u III kvartalu nastavljena je **provjera tačnosti i potpunosti** podataka u izvještajima, koja će trajati do kraja godine.

Planom je predviđeno da se u smislu tačnosti i potpunosti podataka **izvrši provjera 884 izvještaja** o prihodima i imovini, podnijetih po različitim osnovima.

U III kvartalu izvršena je provjera tačnosti i potpunosti podataka u **229 izvještaja**. Svi izvještaji u kojima su uočena moguća kršenja Zakona proslijeđeni su ili će biti proslijeđeni Odsjeku za pokretanje upravnih i prekršajnih postupaka i postupanje po zahtjevima za slobodan pristup informacijama.

Postupajući po službenoj dužnosti (po zahtjevima drugih pravnih lica, državnih organa, novinskim napisima itd), **u III kvartalu pokrenuta je provjera dodatnih 12 izvještaja o prihodima i imovini**. U 5 izvještaja utvrđena su moguća kršenja Zakona i predmeti su dostavljeni nadležnom Odsjeku.

U prva tri kvartala 2021. izvršena je provjera tačnosti i potpunosti podataka **u 649 izvještaja**. Svi izvještaji u kojima su uočena moguća kršenja Zakona proslijeđeni su ili će biti proslijeđeni Odsjeku za pokretanje upravnih i prekršajnih postupaka i postupanje po zahtjevima za slobodan pristup informacijama.

Postupajući **po službenoj dužnosti** (po zahtjevima drugih pravnih lica, državnih organa, novinskim napisima itd), u prvih devet mjeseci 2021. **provjerena su dodatna 94 izvještaja** o prihodima i imovini. U **62 izvještaja utvrđena su moguća kršenja Zakona** i predmeti su dostavljeni ili će biti dostavljeni nadležnom Odsjeku za pokretanje upravnih i prekršajnih postupaka.

Provjera tačnosti i potpunosti podataka u izvještajima realizuje se u saradnji sa institucijama koje raspolažu podacima o imovini i prihodima javnih funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva: ***Upravom prihoda i carina*** (podaci o ostvarenim oporezovanim prihodima, kao i podaci iz Centralnog registra privrednih subjekata), ***Upravom za katastar i državnu imovinu*** (podaci o imaćima prava vlasništva nad nepokretnostima), ***Ministarstvom unutrašnjih poslova*** (podaci o vlasništvu nad pokretnim stvarima koje se registruju: motorna vozila, oružje), ***Centralnim klirinškim depozitarnim društvom*** (podaci o licima koja posjeduju hartije od vrijednosti, odnosno akcije u privrednim društvima i drugim pravnim licima), ***Centralnom bankom CG***, kao i ***poslovnim bankama*** (u slučaju date saglasnosti za pristup računima od strane obveznika).

Dodatna provjera

Dodatna provjera izvještaja, u skladu sa Godišnjim planom provjere za 2021, **započeta je u II kvartalu i trajeće do kraja godine**.

U vezi sa dodatnom provjerom koja je započeta u III kvartalu 2020. godine, u I kvartalu 2021. **pokrenuti su postupci protiv 19 javnih funkcionera** koji su bili predmet te provjere i svi su još u toku.

Upravni postupci

Agencija je u III kvartalu 2021. pokrenula ukupno **85 upravnih postupaka u oblasti provjere prihoda i imovine javnih funkcionera**.

Okončana su 32 postupka i kršenje Zakona utvrđeno u 100% predmeta.

Osnov pokretanja upravnog postupka	Broj okončanih u.postupaka po službenoj dužnosti (uključujući predmete iz prethodnog perioda)	Broj i procenat utvrđenih kršenja u predmetima po službenoj dužnosti	Broj okončanih u.postupaka po osnovu zahtjeva drugog fizičkog/pravnog/nn lica (uključujući predmete iz prethodnog perioda)	Broj i procenat utvrđenih kršenja po zahtjevima
Podnošenje izvještaja o prihodima i imovini sa netačnim i nepotpunim podacima	18	18	4	4
Nepodnošenje redovnog godišnjeg izvještaja o prihodima i imovini u zakonskom roku	2	2	-	-
Nepodnošenje izvještaja o prihodima i imovini u roku od 30 dana od dana prestanka vršenja javne funkcije	7	7	1	1
UKUPNO	27 100%	27 100%	5	5 100%

Tabela 4 – Okončani upravni postupci u oblasti provjere prihoda i imovine

Prekršajni postupci

Zbog kršenja odredaba ZSK koje se odnose na oblast prijave prihoda i imovine, Agencija je u III kvartalu 2021. godine pokrenula ukupno **251 prekršajni postupak**:

- ✓ **250 zahtjeva** za pokretanje prekršajnog postupka;
- ✓ **1 prekršajni nalog**.

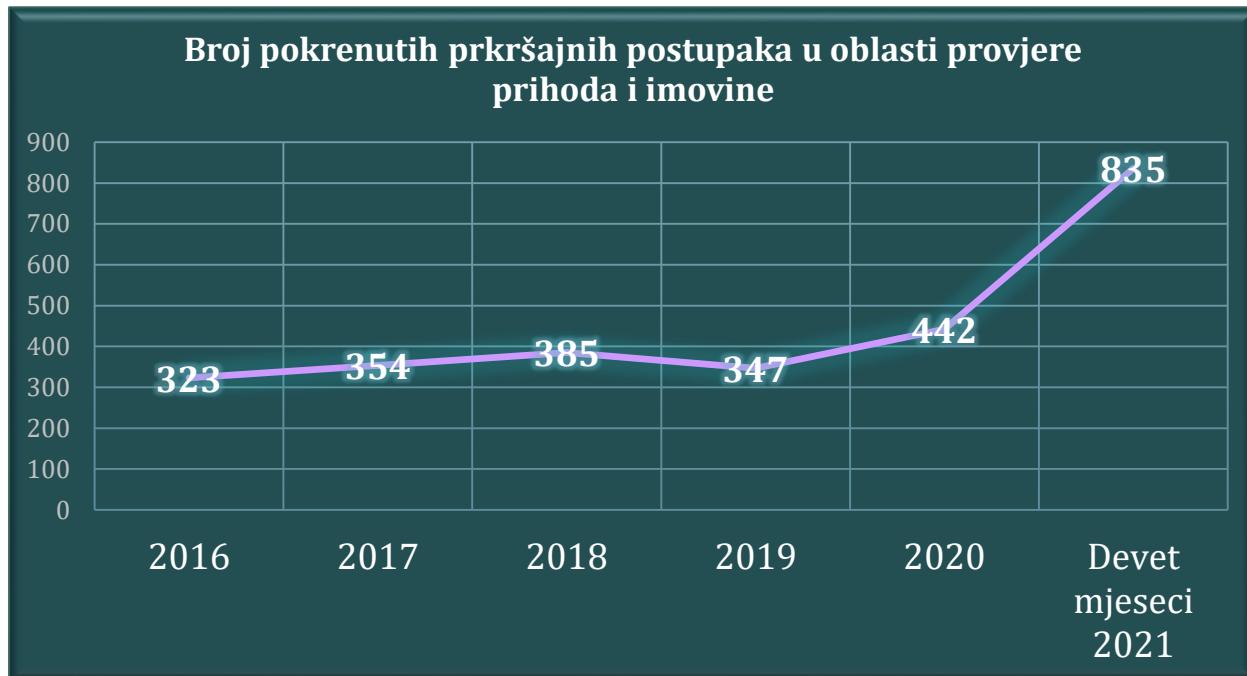
Tokom izvještajnog perioda okončano je ukupno **229 postupka** (uključujući i one iz prethodnih godina), od čega su u **92,1% izrečene sankcije**. Ukupan iznos novčanih kazni je **32.920€**.

Osnov podnošenja zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	Broj pokrenutih prekršajnih postupaka	Broj okončanih postupaka	Broj postupaka u kojima su izrečene sankcije	Procenat postupaka u kojima su izrečene sankcije	Iznos novčanih kazni
Nedostavljanje redovnog godišnjeg izvještaja u zakonskom roku	1 zahtjev	165	150 (94 nk+56 op)	%	24.200€
Nedostavljanje Izvještaja u roku od 30 dana po stupanju na javnu funkciju	61 zahtjev	9	9 (8 nk+1 op)	100%	1.420€
Nedostavljanje Izvještaja u roku od 30 dana po prestanku funkciju	94 zahtjeva	17	15 (14nk+1 op)	%	2.630€
Nedostavljanje Izvještaja u roku od godinu dana po prestanku javne funkcije	-	9	9 (8nk+2op)	100%	1.050€
Podnošenje izvještaja sa netačnim i nepotpunim podacima	94 zahtjeva 1nalog	11	10 (6nk+4op)	%	1.500€
Okončani postupci po zahtjevima iz prethodnih godina	-	18	17 (11nk+6op)	%	2.120€
UKUPNO	251 (250 zahtjeva; 1 nalog)	229 (225 po zahtjevima, 4 prekršajna naloga)	211 (141 novčanih kazni i 70 opomene)	92,1%	32.920€ (32.470€ po zahtjevima; 450€ po nalozima)

Tabela 5 - Ishodi prekršajnih postupaka pokrenutih zbog kršenja odredaba ZSK koje se odnose na obavezu podnošenja izvještaja o prihodima i imovini

U 4 realizovana prekršajna naloga (u svima traženo sudsko odlučivanje), sud je izrekao 2 novčane kazne u iznosu od 450€ i 2 opomene.

Broj pokrenutih prekršajnih postupaka u prva tri kvartala 2021. godine u ovoj oblasti značajno je veći u odnosu na godišnji nivo svih prethodnih godina rada ASK, što je prvenstveno generisano intenzivnim radom i proaktivnim pristupom Agencije.

Grafikon 12 – Broj prekršajnih postupaka koje je Agencija pokrenula zbog kršenja odredaba ZSK koje se odnose na prijavu prihoda i imovine

Saglasnost za pristup računima bankarskih institucija⁴

Nakon obrade svih pristiglih redovnih godišnjih izvještaja u prvih devet mjeseci 2021. utvrđeno je da je **pristup bankovnim računima dat u 53,7% izvještaja**.

Vodenje evidencije javnih funkcionera i državnih službenika koji imaju obavezu podnošenja izvještaja o prihodima i imovini

Prema podacima iz baze podataka Agencije, **obavezu dostavljanja izvještaja o prihodima i imovini ima 4.778 javnih funkcionera i 1.570 državnih službenika**.

Agencija kontinuirano, na dnevnom nivou, vrši ažuriranje podataka o javnim funkcionerima i državnim službenicima prema podacima iz Službenog lista Crne Gore, obavještenjima obveznika zakona, kao i dopisima državnih organa.

⁴ Prilikom predavanja izvještaja o prihodima i imovini javni funkcioner može dati saglasnost Agenciji za pristup podacima o svim računima bankarskih i drugih finansijskih institucija, koja se koristi isključivo u svrhu provjere podataka iz izvještaja. Saglasnost se odnosi na vrijeme dok traju obaveze javnog funkcionera i državnog službenika, u skladu sa Zakonom, te se podaci uzimaju samo za vremenski period obavljanja funkcije

4. KONTROLA FINANSIRANJA POLITIČKIH SUBJEKATA I IZBORNIH KAMPANJA

4.1. Svrha i opis

Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (ZFPSIK) predstavlja pravni okvir kojim se reguliše način sticanja i obezbjeđivanja finansijskih sredstava za redovan rad i izbornu kampanju političkih subjekata, zabrane i ograničenja raspolaganja državnom imovinom, fondovima i javnim ovlašćenjima u toku kampanje i kontrola, nadzor i revizija finansiranja i finansijskog poslovanja političkih subjekata u svrhu ostvarivanja zakonitosti i javnosti njihovog poslovanja. Svrha rada *Odsjeka za sprovođenje mjera kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja* je da doprinese jačanju integriteta političkih subjekata i izbornih kampanja kroz kontrolu i obezbjeđivanje transparentnog finansiranja i odgovorne upotrebe javnih resursa.

4.2. Rezultati rada

Prema članu 48 ZFPSIK, politički subjekti su dužni da **završni račun i godišnji konsolidovani finansijski izvještaj** podnesu Agenciji, Državnoj revizorskoj instituciji (DRI) i Poreskoj upravi, **najkasnije do 31. marta** tekuće za prethodnu godinu, dok su prema članu 15 stav 3 Zakona u obavezi da do **31. januara** dostave **Odluke o visini članarine**.

U III kvartalu 2021. godine dostavljene su **2 Odluke o visini članarine za 2021. godinu**.

Svi izvještaji političkih subjekata koji su dostavljeni Agenciji objavljeni su na internet stranici ASK.

Kategorije dostavljenih izvještaja/obavještenja	Broj dostavljenih izvještaja	Broj evidentiranih obveznika	Procenat poštovanja obaveze	
Godišnji konsolidovani izvještaj za 2019.	Dostavljeni u roku	47 ⁵	65	72,3%
	Naknadno dostavljeni	3		
Odluke o visini članarine za 2021.	Dostavljeni u roku	46 ⁶	65	70,7%
	Naknadno dostavljeni	3		

Tabela 6 – Broj dostavljenih izvještaja/obavještenja Agenciji i procenat poštovanja zakonske obaveze od strane političkih subjekata

Poređenjem podataka Agencija je utvrdila da zakonsku obavezu dostavljanja završnog računa i godišnjih konsolidovanih finansijskih izvještaja Agenciji, DRI i Poreskoj upravi nisu izvršila **23 politička subjekta**.

⁵ U ovaj broj nije uračunat izvještaj političkog subjekta koji je izbrisana iz Registra političkih partija, te nema obavezu dostavljanja izvještaja

⁶ Pet političkih subjekata je u 2020. godini dostavilo Odluku o visini članarine za 2021.

Agencija je protiv političkih subjekata koji nisu dostavili konsolidovane izvještaje i odluke o visini članarine u skladu sa Zakonom, gdje je to bilo moguće uslijed zakonskih ograničenja, pokrenula prekršajne postupke.

Takođe, Agencija je **izrekla mjere obustave prenosa budžetskih sredstava za finansiranje redovnog rada ili mjeru gubitka ovih sredstava za 9 političkih subjekata** koji Agenciji nisu dostavili izvještaje, a imaju osvojene mandate na državnom ili lokalnom nivou. Nakon ispunjavanja obaveza od strane političkih subjekata, Agencija je **opštinama uputila obavještenje o prestanku važenja mjere obustave sredstava za 4 politička subjekta**.

Odluke organa vlasti o visini budžetskih sredstava za finansiranje redovnog rada političkih subjekata

U III kvartalu 2021. Ministarsvo finansija i socijalnog staranja je donijelo **2 Odluke o visini budžetskih sredstava za finansiranje redovnog rada političkih subjekata** u Skupštini za jul i za *period od avgusta do decembra 2021. godine* (Odluku za jul Ministarstvo je donijelo 4. avgusta, za period od avgusta do decembra).

Nakon donošenja navedenih Odluka, ukupna budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada političkih subjekata za 2021. iznose **6.884.088,87€**.

Lokalni izbori 2021.

Odlukom Predsjednika Crne Gore od 14. septembra 2021. godine **raspisani su izbori za odbornike u SO Mojkovac, SO Petnjica i Skupštinu Prijestonice Cetinje**, koji će biti održani **5. decembra 2021.**

Agencija je u izvještajnom periodu (III kvartalu) usvojila i objavila „*Plan kontrole i nadzora za izbornu kampanju za lokalne izbore koji će biti održani 5. decembra 2021. godine.*“⁷ U Planu su definisane aktivnosti koje će Agencija sprovoditi prema političkim subjektima, organima vlasti i drugima zakonskim obveznicima, u cilju efikasnog sprovođenja nadležnosti propisanih *Zakonom*.

SARADNJA SA CIVILnim SEKTOROM

Nastavljujući praksu dijaloga sa NVO sektorom i produbljivanja saradnje u svrhu jačanja legaliteta i kredibiliteta izbornog procesa, predstavnici ASK su u III kvartalu održali **jedan sastanak** sa predstvincima nevladinih organizacija: **Centar za monitoring i istraživanje (CeMI), Centar za građanske slobode (CEGAS), Instituta alternativa i Građanske alijanse.**

S obzirom na to da III kvartalni izvještaj o radu ASK obuhvata period od 1. jula do 30. septembra 2021. godine, u njemu će biti prikazani samo podaci koji se odnose na prvi 16 dana izborne kampanje.

⁷http://www.antikorupcija.me/media/documents/Plan_kontrole_i_nadzora_za_izbore_za_5._decembar.pdf

Transparentnost finansiranja političkih subjekata u toku izborne kampanje

U III kvartalu 2021. godine jedan politički subjekat dostavio je **jedan izvještaj u toku izborne kampanje, i to za izbornu kampanju za lokalne izbore u Prijestonici Cetinje.**

Zakonom su propisane obaveze i zabrane za subjekte koji pružaju usluge medijskog oglašavanja koje se odnose na dostavljanje cjenovnika u toku kampanje, kao i ugovora sklopljenih sa političkim subjektima u kampanji. U skladu sa tim, Agenciji je u III kvartalu dostavljeno **16 cjenovnika** (za izbore u SO Mojkovac, SO Petnjica i Skupštini Prijestonice Cetinje) koji su objavljeni na internet stranici ASK.

Upotreba javnih resursa u toku izborne kampanje

U kontekstu izborne kampanje za izbore raspisane 14. septembra, **86 organa vlasti/obveznika** ima obaveze u skladu sa ZFPSiK. U izvještajnom periodu Agenciji je dostavljeno ukupno **411 izvještaja** i druge prateće dokumentacije.

Kategorija dostavljenih izvještaja organa vlasti i pravnih lica u toku izborne kampanje	Broj dostavljenih izvještaja u toku izborne kampanje u Mojkovcu	Broj dostavljenih izvještaja u toku izborne kampanje u Petnjici	Broj dostavljenih izvještaja u toku izborne kampanje na Cetinju	Broj dostavljenih izvještaja u toku izborne kampanje od strane MF	Ukupno
Putni nalozi organa vlasti	16	22	201	/	239
Analitičke kartice budžetskih potrošačkih jedinica	26	14	54	/	94
Sedmodnevni izvještaj o socijalnim i jednokratnim davanjima	2	2	2	4	10
Izvodi iz trezora i potrošnji budžetske rezerve	4	4	4	4	16
Zapošljavanja u toku kampanje	0	2	16	/	18
Odluke o raspodjeli sredstava iz budžetske rezerve	6	/	/	28	34
UKUPNO	54	44	277	36	411

Tabela 7 – Kategorije dostavljenih izvještaja organa vlasti i pravnih lica u toku izbornih kampanja u Mojkovcu, Petnjici i Cetinju

Svi dostavljeni izvještaji su kontrolisani i objavljeni (28 na internet stranici Agencije, dok su preostali objavljeni na internet stranicama organa vlasti i linkovani su u tabelama koje se nalaze na internet stranici Agencije, u skladu sa Zakonom).

Zbog uočenih nepravilnosti u izvještajima organa vlasti, u III kvartalu 2021. godine **upućeno je 6 upozorenja koja su se odnosila na zapošljavanja** u toku kampanje za izbor odbornika u Skupštini Prijestonice Cetinje, nakon čega je **dopunjena dokumentacija**.

Prigovori u toku izborne kampanje

Agenciji u izvještajnom periodu nije podnijet **nijedan prigovor**.

Po svim osnovima rada Odsjeka za kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja **u III kvartalu** izvršena je kontrola **432 dostavljena izvještaja** od strane obveznika ZFPSiIK o redovnom radu i u toku izborne kampanje u opština Mojkovac, Petnjica i Cetinje. Agencija je, radi dostavljanja izvještaja u roku, kao i kod uočenih tehničkih nepravilnosti, uputila ukupno **6 upozorenja** organima vlasti, na koja su svi pozitivno reagovali.

Prekršajni postupci

Zbog **kršenja odredaba ZFPSiIK**, Agencija je pokrenula **5 prekršajnih postupaka**:

- ✓ **2 zahtjeva** za pokretanje prekršajnog postupka;
- ✓ **3 prekršajna naloge**.

Tokom izvještajnog perioda **okončano je ukupno 15 postupaka** iz 2021. godine, od čega su **u 60% izrečene sankcije**. Ukupan iznos novčanih kazni je **7.200€**.

Osnov pokretanja prekršajnog postupka	Broj pokrenutih postupaka	Broj okončanih postupaka	Broj postupaka u kojima su izrečene sankcije	Procenat kažnjivosti	Iznos novčanih kazni
Nedostavljanje završnog računa i redovnog godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja u zakonskom roku	-	3	3 (1nk+2op)	100%	5.300€
Nedostavljanje Agenciji cjenovnika usluga medijskog oglašavanja u izbirnoj kampanji u roku od deset dana od dana raspisivanja izbora	-	4	2 (1nk+1op)	50%	1.200€

Nedostavljanje odluka o zapošljavanju tokom izborne kampanje u roku	-	2	2 (1nk+1op)	100%	200€
Prekoračenje mjesecne potrošnje od strane budžetskih potrošačkih jedinica u toku izborne kampanje	3 naloge	2	1 op	50%	-
Neotvaranje posebnog žiroračuna od strane političkog subjekta u toku izborne kampanje	1 zahtjev	1	-	-	-
Neodredivanje odgovornog lica za namjensko trošenje sredstava i podnošenje izvještaja od strane političkog subjekta u toku izborne kampanje	1 zahtjev	-	-	-	-
Okončani postupci po zahtjevima iz prethodnih godina	-	3	1nk	33,3%	500€
UKUPNO	5 (2 zahtjeva; 3 naloge)	15 (11 po zahtjevima, 4 naloge)	9 (4 novčane kazne i 5 opomena)	60%	7.200€ (6.500€ po zahtjevima; 700€ po nalozima)

Tabela 8 – Ishodi prekršajnih postupaka zbog kršenja odredaba ZFPSiIK

Od ukupno realizovana 4 prekršajna naloge: u 3 predmetu je, nakon traženog sudskog odlučivanja, sud izrekao 1 novčanu kaznu u iznosu od 500€, 1 opomenu i jednu oslobođajuću presudu, dok je jedan nalog blagovremeno realizovan direktnim plaćanjem u iznosu od 200€.

4.3. Ostale aktivnosti

U III kvartalu 2021. godine dato je:

- ✓ **6 mišljenja** na zahtjeve organa vlasti;
- ✓ **53 pravna savjeta i pojašnjenja.**

5. SPRJEČAVANJE UGROŽAVANJA JAVNOG INTERESA KOJE UPUĆUJE NA KORUPCIJU POSTUPANJEM PO PRIJAVAMA ZVIŽDAČA I ZAŠTITOM ZVIŽDAČA KOJI ISPUNJAVA JU ZAKONSKE USLOVE ZA ZAŠTITU

5.1. Svrha i opis

Postupanje po prijavama o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije i zaštita zviždača su instrumenti antikorupcijskog djelovanja i predstavljaju snažan mehanizam u prevenciji korupcije u radu kako javnog, tako i privatnog sektora.

Efikasnim postupanjem po prijavama ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, zaštitom identiteta lica koja podnose prijave, kao i pravovremenim reagovanjem zakonskih obveznika, sprečava se nastanak posljedica koje mogu uzrokovati povredu ljudskih prava, materijalnu i nematerijalnu štetu po pojedinca, odnosno po državu. U tom smislu, blagovremeno otkrivanje nezakonitih radnji i koordinisan rad svih nadležnih institucija predstavlja jedan od ključnih zadataka u sprečavanju korupcije.

5.1. Rezultati rada

Prijave o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije

U III kvartalu 2021. godine bilo je **35 prijava zviždača** (od kojih su **3 od strane pravnog lica**).

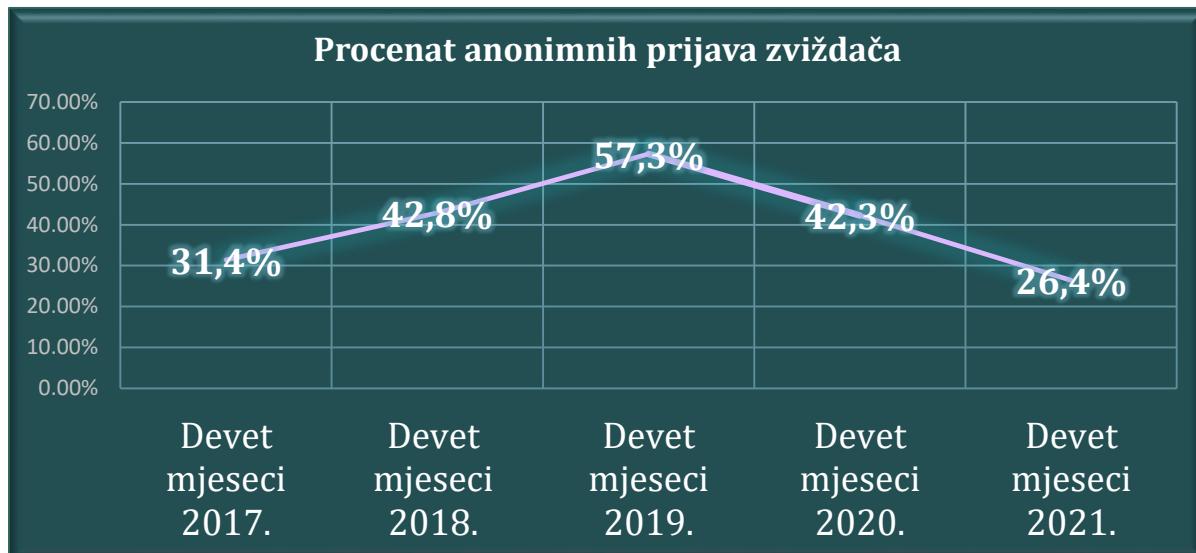
Agencija je već **u prvih devet mjeseci 2021. godine zaprimila više prijava zviždača u odnosu na cijelokupnu 2016.** (96,4% više), kao i **2017.** (59,4% više) i **2020. godinu** (47% više), a na godišnjem nivou **2018. i 2019.**

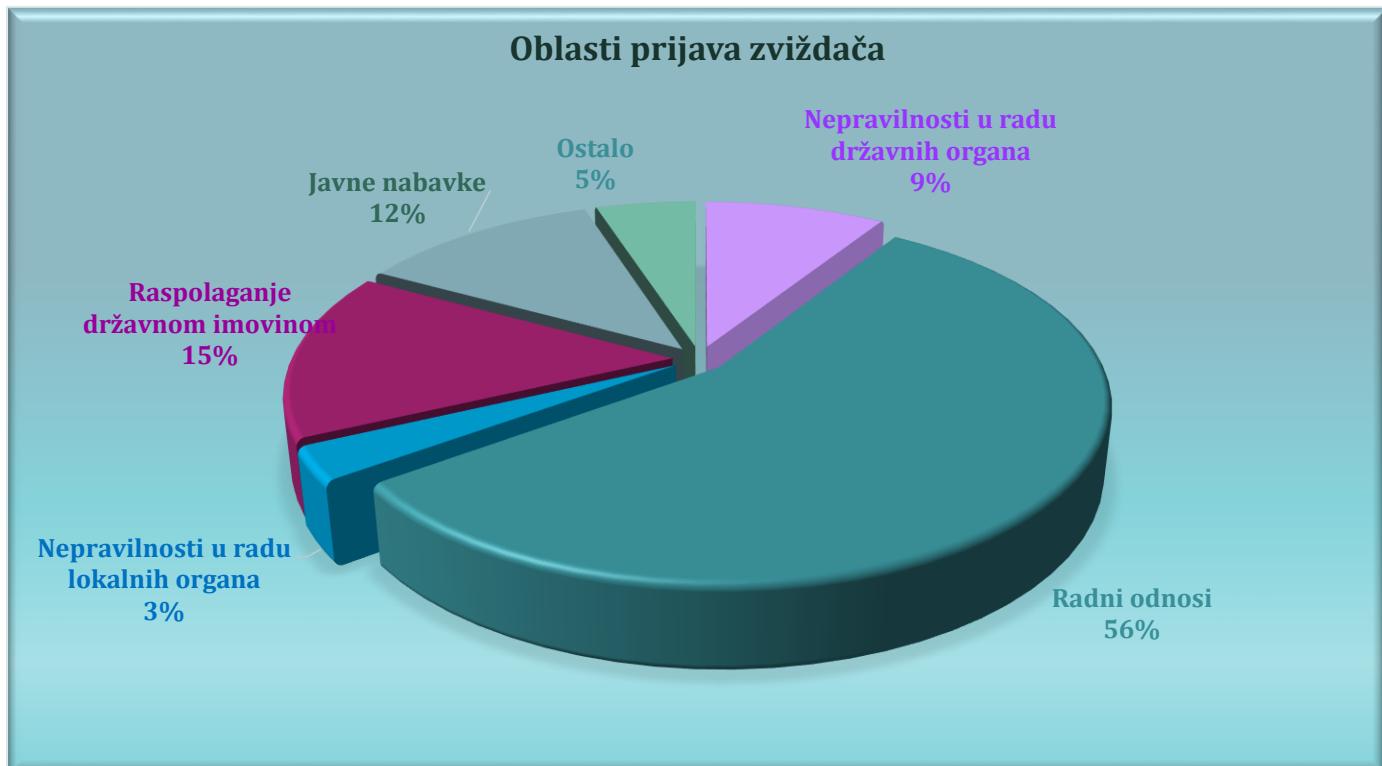
Grafikon 13 – Broj prijava zviždača

Od ukupnog broja prijava zviždača u III kvartalu 2021. godine, **11 je podnijeto anonimno**.

Posmatrano na devetomjesečnom nivou, u prva tri kvartala 2021. godine od ukupnog broja dostavljenih prijava **26,4%** su podnesene anonimno, što je **značajno manje u odnosu na iste periode prethodnih godina**.

Grafikon 14 – Procenat anonimnih prijava zviždača

Grafikon 15 – Procenat prijava zviždača po oblastima prijavljivanja u III kvartalu 2021.

U III kvartalu 2021. godine u radu pred Agencijom bile su ukupno **134 prijave zviždača** (uključujući i prijave iz prethodnog perioda).

Okončano je 9 postupaka po prijavama zviždača (5 iz 2021. i 4 iz prethodnog perioda), od kojih je u **3 utvrđeno postojanje ugrožavanja javnog interesa** i to u:

- ✓ jednom organu lokalne samouprave;
- ✓ jednom ministarstvu;
- ✓ jednom privrednom društvu čiji je osnivač država.

Ovim je već u prva tri kvartala 2021. godine premašen broj postupaka po prijavama u kojima je utvrđeno postojanje ugrožavanja javnog interesa u odnosu na godišnji nivo svih prethodnih godina rada ASK.

Grafikon 16 – Broj postupaka po prijavama zviždača u kojima je ASK utvrdila ugrožavanje javnog interesa

U vezi sa postupcima okončanim u III kvartalu 2021. godine, **Agencija je dala** ukupno **6 preporuka** zakonskim obveznicima za unapređenje transparentnosti i otklanjanje korupcijskih rizika. Jedna je realizovana u izveštajnom periodu, dok ostale **dospijevaju na realizaciju u periodu koji slijedi**.

Prateći realizaciju preporuka datih u prethodnom periodu, **Agencija je konstatovala da su realizovane još 4 preporuke, dok 1 preporuka nije realizovana od strane Kliničkog centra Crne Gore**, te je u tom smislu postupila u skladu sa ovlašćenjima koja proizilaze iz odredbe člana 63 ZSK.

U izveštajnom periodu **naknadno je realizovana i 1 preporuka od strane Ministarstva prosvjete, kulture, nauke i sporta**, gdje je ASK takođe prethodno postupila u skladu sa ovlašćenjima koja proizilaze iz odredbe člana 63 ZSK.

Postupci po službenoj dužnosti (ex officio)

Agencija u izvještajnom periodu nije pokretala **postupke po službenoj dužnosti**, dok su sve preporuke date **u prethodnom periodu realizovane**.

U toku je i jedan postupak iz prethodnog perioda.

Postupci ustupljeni nadležnim tužilaštvima/nadležnim organima

U izvještajnom periodu, Agencija **nadležnim tužilaštvima** nije ustupala **postupke po prijavama zviždača**.

Takođe, nadležna tužilaštva u III kvartalu nijesu dostavljala povratnu informaciju o ishodima postupaka koje im je proslijedila ASK.

Agencija je **4 prijave zviždača** proslijedila **drugim nadležnim institucijama** (3 prijave iz 2021. i 1 iz prethodnog perioda), koje su u toku.

Takođe, za **2 prijave proslijeđene nadležnim organima u ranijem periodu** dostavljena je povratna informacija da **nije utvrđeno postojanje nepravilnosti**.

Pred drugim nadležnim organima u toku je i 25 postupaka po prijavama zviždača iz prethodnog perioda.

Zaštita zviždača

Tokom III kvartala 2021. godine podnijet je **jedan zahtjev za zaštitu zviždača, koji je u toku**.

Prateći realizaciju preporuka datih u prethodnom periodu, Agencija je konstatovala da 1 preporuka nije realizovana, od strane „Čistoća“ doo Podgorica, te je u tom smislu postupila u skladu sa ovlašćenjima koja proizilaze iz odredbe člana 63 ZSK.

U toku je i jedan postupak po zahtjevu iz 2020. godine.

Prekršajni postupci

U III kvartalu 2021. godine podnijet je **1 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka** zbog nedostavljanja Izvještaja o preduzetim radnjama, a u vezi izvršenja preporuka Agencije u ovoj oblasti.

6. UNAPREĐENJE INTEGRITETA U JAVNOM SEKTORU DONOŠENJEM PLANOVА INTEGRITETA OD STRANE ORGANA VLASTI I IZVJEŠTAVANJE O NJIHOVOM SPROVOĐENJU

6.1. Svrha i opis

Plan integriteta je interni antikorupcijski dokument koji sadrži mјere za sprečavanje i otklanjanje mogućnosti za nastanak i razvoj različitih oblika koruptivnog i neetičnog ponašanja u okviru organa vlasti. Plan integriteta je rezultat samoprocjene izloženosti organa vlasti rizicima za nastanak i razvoj korupcije, kao i izloženosti etički i profesionalno neprihvatljivim postupcima.

6.2. Rezultati rada

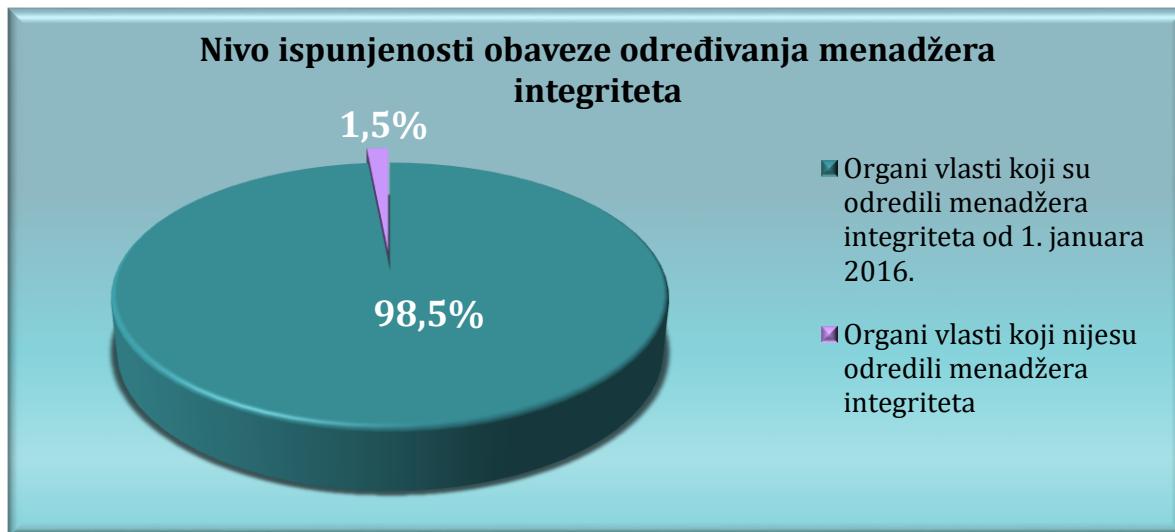
Imenovanje menadžera integriteta

Odsjek za integritet i lobiranje redovno ažurira listu odgovornih lica za izradu i sprovođenje plana integriteta (menadžeri integriteta). Prema evidenciji Agencije, **u III kvartalu 2021. godine jedan organ je po prvi put donio rješenje o određivanju menadžera integriteta**.

Od početka godine ukupno 14 organa odredilo je svog prvog menadžera integriteta. U pitanju su novoformirani organi vlasti, kao i organi koji zbog nedostatka kadrovske kapacitete nisu bili u mogućnosti da ranije ispune zakonsku obavezu određivanja menadžera integriteta.

Ukupno **13 organa** vlasti je u ovom kvartalu informisalo Agenciju o promjeni menadžera integriteta, odnosno o imenovanju novog lica za menadžera integriteta. Od početka godine, 43 organa su obavijestila Agenciju da su odredila novog menadžera integriteta.

Ukupan broj organa vlasti koji su odredili menadžera integriteta od 1. januara 2016. godine je 707 (98,5% od ukupnog broja organa vlasti).

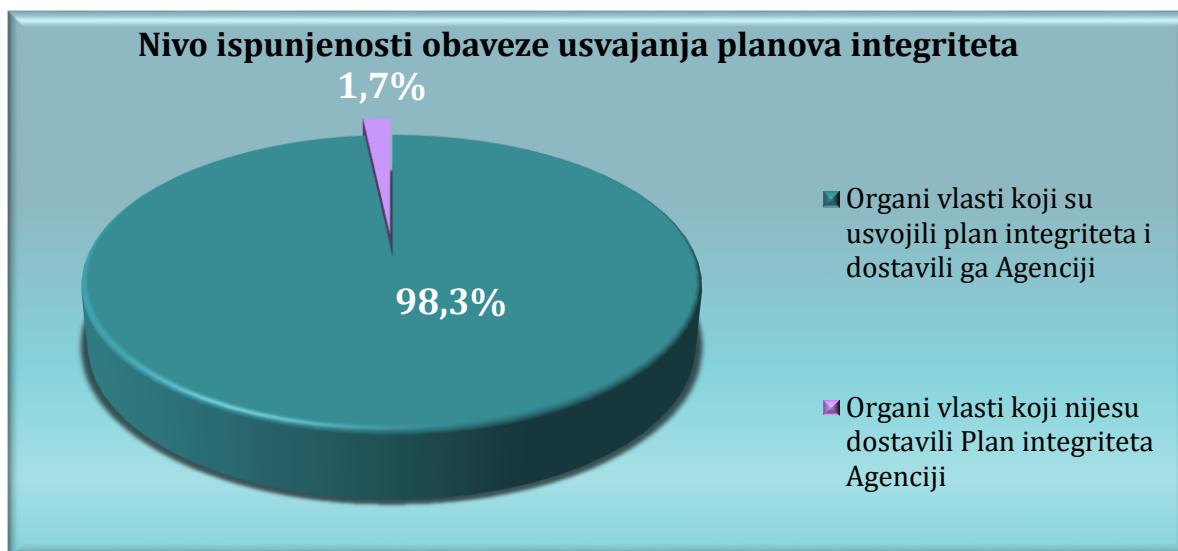
Grafikon 17 – Nivo ispunjenosti obaveze određivanja menadžera integriteta

Planovi integriteta

U III kvartalu 2021. godine 4 organa vlasti su prvi put usvojila i Agenciji dostavila plan integriteta u štampanoj i elektronskoj formi.

Od početka godine ukupno 13 organa usvojilo je svoj prvi plan integriteta. U pitanju su novoformirani organi vlasti ili organi koji zbog nedostatka kadrovskih kapaciteta nijesu ranije bili u mogućnosti da ispunе obaveze određivanja menadžera integriteta i formiranja radne grupe za izradu plana integriteta.

Ukupno je **705 organa vlasti ispunilo obavezu usvajanja i dostavljanja plana integriteta** Agenciji od 1. januara 2016. godine (od ukupno 717 organa vlasti).

Grafikon 18 – Nivo ispunjenosti obaveze usvajanja planova integriteta od strane organa vlasti

Agencija je u II kvartalu 2021. godine obavijestila organe vlasti koji su 2019. godine usvojili posljednji plan integriteta da je 2021. godine potrebno da izrade novi plan integriteta za naredni dvogodišnji period. Novi planovi integriteta izrađuju se nakon izvršene procjene efikasnosti i efektivnosti plana integriteta, tj. popunjavanja posebnog upitnika za samoprocjenu.

U III kvartalu 2021. godine, popunjeno je 13 upitnika za procjenu efikasnosti i efektivnosti plana integriteta i dostavljeno je 14 revidiranih planova integriteta. Od početka godine 22 organa su ažurirala plan integriteta. Takođe, 627 organa je tokom 2020. godine donijelo novi plan integriteta, imajući u vidu da je te godine za većinu organa vlasti dospjela navedena obaveza.

Izvještaji o sprovоđenju plana integriteta

Organji vlasti su bili u obavezi da Agenciji do 15. aprila 2021. godine dostave izvještaj o sprovоđenju plana integriteta u 2020. godini, u elektronskoj i štampanoj formi.

Agenciji je u III kvartalu 2021. godine dostavljeno **8 izvještaja o sprovođenju plana integriteta u 2020. godini**. Od početka godine, Agenciji je dostavljeno 689 izvještaja o sprovođenju plana integriteta u 2020. godini. Od tog broja, u aplikaciju za planove integriteta unijeto je 668 izvještaja.

Svim organima vlasti je dostavljeno korisničko uputstvo za unos izvještaja u elektronsku aplikaciju.

Davanje preporuka organima vlasti za unapređenje planova integriteta

Agencija je organima vlasti dala preporuke za unapređenje planova integriteta na sistemskom i podsistemsom nivou u okviru *Izvještaja o donošenju i sprovođenju planova integriteta u 2020. godini*, koji je Savjet ASK usvojio u martu 2021. godine, kao i u okviru izvršenih konsultacija tokom 2021. godine.

Pružanje podrške organima vlasti u izradi i sprovođenju planova integriteta

Službenici Odsjeka za integritet i lobiranje su u III kvartalu 2021. godine nastavili **komunikaciju sa organima vlasti, pružali im podršku i davali komentare, sugestije i preporuke u vezi sa planovima integriteta i izvještajima o njihovom sprovođenju**.

Tokom izvještajnog perioda, službenici Odsjeka su obavili **150 konsultacija sa organima vlasti** povodom izrade planova integriteta i izvještaja o njihovom sprovođenju, popunjavanja upitnika, kao i povodom korišćenja informacionog sistema za planove integriteta. Od početka godine obavljeno je 967 konsultacija.

U III kvartalu nije bilo radnih sastanaka i obuka. Tokom 2021. godine održane su 3 obuke za menadžere integriteta i druge zaposlene koji učestvuju u izradi i sprovođenju plana integriteta.

Prekršajni postupci

Tokom izvještajnog perioda okončano je **9 predmeta** po zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka (1 iz 2020. i 8 iz 2021), od kojih su u 8 izrečene sankcije - **5 novčanih kazni** u ukupnom iznosu od **3.150€** i **3 opomene**.

6.1. Ostale aktivnosti

Metodologija za procjenu primjene antikorupcijskih mjera

Agencija je započela projekt sa **Programom Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP)** u Crnoj Gori, u cilju razvoja i sprovođenja Metodologije za procjenu primjene antikorupcijskih mjera u organima vlasti, po uzoru na metodologiju koju je razvila Komisija za antikorupciju i građanska prava Južne Koreje. Između ostalog, Metodologija podrazumijeva razvoj kriterijuma i indikatora u vezi sa planovima integriteta, na osnovu čega će biti izvršeno bodovanje i rangiranje organa vlasti u relevantnim sektorima. Za pilot fazu projekta

odabrana su dva sektora: državna uprava i socijalna i dječja zaštita. UNDP je obezbijedio dva eksperta (lokalnog i međunarodnog) koji su u avgustu 2021. analizirali planove integriteta odgovarajućih institucija i druge relevantne dokumente, a u septembru iste godine radili na definisanju Metodologije i razvoju indikatora uspješnosti primjene antikorupcijskih mjera. Jedan od očekivanih ishoda projekta su i preporuke koje će biti upućene institucijama u odabranim sektorima, u cilju unapređenja njihovih planova integriteta.

Registar rizika

U septembru 2021. godine ažuriran je **Registar rizika Agencije za sprječavanje korupcije**, u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru i podzakonskim aktima. Registr je ažuriran na osnovu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesa u ASK, donijetog 19. februara 2021. godine, Plana rada ASK za 2021. godinu, donijetog 31. marta 2021. godine, Konsolidovanog izvještaja o upravljanju rizicima u ASK za 2020. godinu, donijetog 11. maja 2021. godine, kao i na osnovu ponovne procjene rizika i predloga koje su rukovodioci organizacionih jedinica i drugi službenici Agencije dostavili službeniku Odsjeka za integritet i lobiranje, kao licu zaduženom za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima.

Program obrazovanja za sticanje ključnih vještina za obavljanje poslova menadžera integriteta

U III kvartalu 2021. održana su dva ispitna roka za polaganje ispita za sticanje ključnih vještina za obavljanje poslova menadžera integriteta, koji organizuje Uprava za kadrove. Pravo na polaganje ispita imali su polaznici *Programa obrazovanja za sticanje ključnih vještina za obavljanje poslova menadžera integriteta*, koji su pohađali Program u prethodna dva ciklusa, a na kojima su predstavnici Agencije bili uključeni kao predavači, dok je jedan predstavnik ASK bio član Ispitne komisije.

7. EFIKASNO SPROVOĐENJE ZAKONA O LOBIRANJU I VRŠENJE NADZORA NAD NJEGOVIM SPROVOĐENJEM

7.1. Svrha i opis

Lobiranje je djelatnost kojom se vrši uticaj na organe zakonodavne i izvršne vlasti na državnom, odnosno lokalnom nivou u postupku donošenja propisa i drugih opštih akata iz nadležnosti tih organa vlasti, radi ostvarivanja interesa naručioca lobiranja, bez štete po javni interes.

Oblast lobiranja regulisana je Zakonom o lobiranju kojim se uređuju uslovi i način obavljanja djelatnosti lobiranja, pravila lobiranja i druga pitanja od značaja za lobiranje, a sve u cilju zakonskog onemogućavanja netransparentnog uticaja na proces donošenja odluka od javnog interesa.

7.2. Rezultati rada

U III kvartalu 2021. godine nije bilo objavljenih javnih poziva za prijavljivanje kandidata za polaganje ispita za obavljanje poslova lobiranja, niti je bilo organizovanih ispita. **Od januara 2016. godine objavljen je ukupno 21 poziv i organizovano sedam ispita.**

U III kvartalu 2021. godine nije izdat nijedan sertifikat o položenom ispitu za obavljanje poslova lobiranja. **Od januara 2016. godine izdato je ukupno 14 sertifikata.**

U III kvartalu 2021. godine donijeta su **dva rješenja o produženju odobrenja za obavljanje djelatnosti lobiranja**, po zahtjevu lobista. Donijeto je i jedno rješenje o prestanku važenja odobrenja za obavljanje djelatnosti lobiranja, imajući u vidu da fizičko lice nije u zakonom propisanom roku podnijelo zahtjev za produženje odobrenja.

U registar lobista je trenutno upisano pet fizičkih lica i jedno pravno lice.

U III kvartalu Agenciji nije dostavljena nijedna službena zabilješka o lobističkom kontaktu.

U III kvartalu 2021. godine nije bilo dostavljenih informacija lobista i pravnih lica o naručiocu lobiranja, oblasti i predmetu lobiranja. Do sada je Agenciji dostavljena jedna takva informacija.

U I kvartalu 2021. godine šest fizičkih lica i jedno pravno lice dostavili su Agenciji izvještaj o radu za 2020. godinu.

7.3. Ostale aktivnosti

Komisija za polaganje ispita za obavljanje djelatnosti lobiranja

Agencija je inicirala promjenu članova Komisije za polaganje ispita za obavljanje djelatnosti lobiranja, imajući u vidu da je Komisiji koja je imenovana 11. februara 2016. godine istekao mandat. Prethodne godine je imenovan član iz redova Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava, a u septembru 2021. godine iz Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija, pa će u narednom periodu biti obrazovana komisija i organizovan novi ispit za obavljanje djelatnosti lobiranja.

Radna grupa za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lobiranju

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je u septembru 2021. godine obrazovalo **Radnu grupu za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lobiranju**, u cilju unapređenja instituta lobiranja u Crnoj Gori. Naime, Programom rada Vlade Crne Gore za 2021. godinu planirane su izmjene i dopune Zakona o lobiranju za IV kvartal, u cilju usklađivanja tog zakona sa pravnom tekstinom Evropske unije. Radna grupa je počela sa radom 14. septembra 2021. godine, a među članovima su tri službenika Agencije.

U cilju obezbjeđenja dalje podrške u oblasti lobiranja, Agencija i relevantni predlagač zakona imaju eksperetsku pomoć u finalizaciji rješenja za izmjene normativnog okvira u ovoj oblasti. Ekspertska pomoć je obezbijeđena u okviru II faze Projekta Savjeta Evrope za borbu protiv ekonomskog kriminala u Crnoj Gori, a obuhvata i detaljnu analizu Zakona o lobiranju sa preporukama za njegovu izmjenu.

Radna grupa je upoznata i sa Mišljenjem Agencije o Zakonu o lobiranju, iz decembra 2019. godine, kao i nalazima iz Peer Review misije koja je na temu funkcionisanja ASK održana u aprilu 2021. godine. Izvještaj eksperata angažovanih u pomenutoj misiji sadrži poseban dio koji se odnosi na oblast lobiranja, uključujući preporuke za izmjenu Zakona o lobiranju.

Dopisi za organe vlasti u vezi sa obavezama iz Zakona o lobiranju

Agencija je u julu 2021. godine uputila dopise svim ministarstvima, predsjednicima jedinica lokalne samouprave, skupštinama lokalnih samouprava i Skupštini Crne Gore, u cilju informisanja o Zakonu o lobiranju i važnosti njegove primjene, a posebno u odnosu na članove 34, 35 i 39 i obaveze koje bi u slučaju dozvoljenog ili nedozvoljenog lobiranja imali odbornici, poslanici i službenici koji obavljaju normativno-pravne poslove, kao potencijalno lobirana lica. Uz dopis su dostavljena tri obrasca (obrazac službene zabilješke o lobističkom kontaktu; obrazac prijave nedozvoljenog lobiranja ili drugog kršenja Zakona o lobiranju; i obrazac o informaciji o aktivnostima koje se ne smatraju lobiranjem shodno članu 5 Zakona o lobiranju, a predstavljaju oblik uticaja na zakonodavni/normativni proces).

Agenciji je informacije o aktivnostima iz člana 5 Zakona dostavilo šest ministarstava, 11 službi predsjednika jedinica lokalne samouprave, 13 skupština lokalnih samouprava i Skupština Crne Gore. Od tog 31 organa, 21 je obavijestio Agenciju da nije bilo pomenutih aktivnosti. Preostalih 10 organa je dostavilo popunjeno obrazac koji sadrži informacije o aktivnostima iz člana 5 Zakona.

Agenciju je određeni broj organa obavijestio da su postupili po zahtjevu iz dopisa i da su potencijalno lobirana lica u tim organima upoznata sa obavezama iz Zakona u postupcima dozvoljenog ili nedozvoljenog lobiranja. Agenciji do sada nije dostavljena nijedna prijava koja se odnosi na nedozvoljeno lobiranje. U cilju olakšavanja procesa prijavljivanja nezakonitih radnji u oblasti lobiranja, Agencija je na svojoj internet stranici objavila obrazac prijave nedozvoljenog lobiranja ili drugog kršenja Zakona o lobiranju.

8. DAVANJE MIŠLJENJA NA PROPISE IZ OBLASTI ANTIKORUPCIJE

8.1. Svrha i opis

Uzroci rizika od korupcije u zakonskim normama mogu biti različiti. Najčešći su nejasne, neprecizne i nerazumljive norme koje otvaraju mogućnost za različita diskreciona tumačenja.

Osnovni zadatak Agencije za sprječavanje korupcije u toj oblasti je monitoring važećih propisa i nacrta zakona i podzakonskih akata koji sadrže odredbe koje mogu dovesti do koruptivnog rizika, u najširem smislu riječi. Navedeni rizik ne podrazumijeva samo rizike od korupcije u nazužem smislu, već i narušavanje etičnosti, transparentnosti, štetu po javni interes itd, jednom riječju sve ono što može otvoriti mogućnost za neki od oblika koruptivnog ponašanja. Navedenu nadležnost Agencija ostvaruje po službenoj dužnosti ili na zahtjev zainteresovanih strana. Jedan od najznačajnijih dokumenata u cilju planiranja budućih aktivnosti u ovoj oblasti je svakako Program rada Vlade za 2021. godinu, čije se usvajanje još čeka.

8.2. Rezultati rada

Agencija je samo u prvih 9 mjeseci 2021. godine donijela 7 mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije, jednak broj kao u prethodne tri godine rada ukupno.

Grafikon 19 – Broj donešenih Mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije po godinama

Odsjek za praćenje propisa i davanje mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije u trećem kvartalu 2021. godine objavio je četiri mišljenja na propise:

- ➡ Mišljenje na Odluku o načinu i kriterijumima za rješavanje stambenih potreba funkcionera,
- ➡ Mišljenje na Zakon o izmjenama i dopunama Opštег zakona o obrazovanju i vaspitanju,
- ➡ Mišljenje na Zakon o PDV-u, i
- ➡ Mišljenje na Zakon o radu.

Dodatno, u odnosu na **Nacrt Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u 2021. godini** i njavu nadležnog ministarstva da zbog razloga hitnosti neće biti sprovedena javna rasprava u cilju konsultovanja javnosti u odnosu na pomenuti tekst zakona, Agencija je uputila inicijativu predsjedniku Vlade o potrebi sprovođenja javne razprave u konkretnom slučaju. U tom kontekstu, navedeno je da se učestvovanjem javnosti u postupku donošenja zakona, kako kroz organizovanje javne rasprave, tako i kroz konsultovanje stručne javnosti, obezbeđuje potreban nivo transparentnosti i participativnosti zakonodavnog postupka i stvaraju uslovi u kojima zainteresovana javnost može da doprinese kvalitetu propisa, te predložena rješenja utvrdi na osnovu javnog interesa, istovremeno smanjujući prostor za favorizovanje pojedinačnih interesa.

Davanje mišljenja na nacrte zakona i druge propise i opšte akte

Odsjek za praćenje propisa i davanje mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije je u izvještajnom periodu izradio:

➤ Mišljenje na Odluku o načinu i kriterijumima za rješavanje stambenih potreba funkcionera.

U njemu je zaključeno da analizirane odredbe nose povećani rizik za nastanak korupcije (član 1, 27, 30 i 30a, u odnosu na članove 8-26 i 31-32) posebno imajući u vidu da predviđaju diskreciona ovlašćenja koja prevazilaze svrsishodnost, a nedostatak kriterijuma otvara prostor za eventualne zloupotrebe ovlašćenja i suštinski sukob interesa koji može da dovede do potencijalnih rizika od ugrožavanja javnog interesa.

Zaključeno je da, cijeneći opseg javnih funkcionera na koje se ova Odluka odnosi, a koji preko Vladine Komisije mogu ostvariti pravo na rješavanje stambenih potreba, uključujući predstavnike Vlade, Parlamenta, pravosuđa i nezavisnih institucija, primjena Odluke otvara prostor za nastanak sukoba interesa u kome predstavnici jedne grane vlasti, koji bi u skladu sa Ustavom trebalo da kontolišu rad druge grane vlasti, mogu podrediti javni interes privatnom, time ugrožavajući javni interes. Zbog potencijalnog nastanka situacije u kojoj bi se primjenom predmetne Odluke mogao poremetiti odnos teže i protivteže (check and balance) kao glavni princip demokratske ravnoteže, Agencija je konstatovala da je članove navedene Odluke neophodno revidirati, te otkloniti one odredbe koje se ne zasnivaju na načelima transparentnosti i objektivnih kriterijuma, kao što su rezultati rada, pravičnost i stručnost.

Shodno svim nalazima i zaključcima Agencija je preporučila da se navedena Odluka stavi van snage do iznalaženja adekvatnog modela dodjele stanova i kredita za rješavanje stambenih potreba funcionera i zaposlenih u javnoj upravi, koji bi bio transparentan, pravičan i zasnovan na zaslugama, i koji bi ujedno predstavljao svojevrstan stimulans za privlačenje najboljeg kadra, ili dio socijalne politike, odnosno pomoći onima koji ne mogu da riješe stambeno pitanje zbog loših finansijskih uslova. Istovremeno, u mišljenju je sugerisano da buduće rješavanje stambenih potreba treba uređivati tako da svaka grana vlasti donosi planove za rješavanje stambenih potreba svojih funcionera, te zaposlenih, odnosno lica u stanju socijalne potrebe, u cilju smanjenja prostora za eventualni neprimjereni uticaj jedne grane vlasti na predstavnike druge, zaštite njihove nezavisnosti i suverenosti, a samim tim i očuvanja sinteze različitih grana vlasti u okviru demokratskog društva.

Sačinjavanje mišljenja za izmjenu i dopunu zakona, drugih propisa i opštih akata

U izvještajnom periodu sačinjena su i objavljena tri mišljenja na zakone:

- **Mišljenje na Zakon o izmjenama i dopunama Opštег zakona o obrazovanju i vaspitanju,**
- **Mišljenje na Zakon o porezu na dodatu vrijednost, i**
- **Mišljenje na Zakon o radu.**

Kad je u pitanju **Zakon o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju**, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. maja 2021, Agencija je u svom mišljenju zaključila da Zakon sadrži nepreciznosti i neodređenosti normi koje otvaraju mogućnost narušavanja transparentnosti i integriteta u oblasti obrazovanja, kao jednoj od oblasti od posebnog rizika od pojave korupcije.

Imajući u vidu suštinski važnu ulogu obrazovanja u izgradnji snažnog društva Agencija je predložila da fokus budućih izmjena Opštег zakona o obrazovanju i vaspitanju mora biti suštinski transparentan proces izbora direktora obrazovno-vaspitnih ustanova, koji će pratiti javni plan razvoja škole koji kandidati podnose, stručna i mješovita komisija koja vrednuje planove i sprovodi intervjuje sa kandidatima, te javna lista rangiranja kandidata na osnovu koje se sami proces izbora sprovodi. S tim u vezi, Agencija je pozvala nadležno ministarstvo da prilikom pripreme novog zakonskog teksta u ovoj oblasti izmijeni proceduru za izbor direktora obrazovno-vaspitnih ustanova tako da ih ne imenuje ministar, već da nadležnost izbora i razrješenja direktora bude jedna od nadležnosti školskog, odnosno upravnog odbora, posebno imajući u vidu da su preko predstavnika u odborima zastupljeni interesi Ministarstva, a što je najvažnije i interesi zaposlenih u obrazovno-vaspitnim ustanovama, učenika i roditelja, te bi njihova odluka oslikavala najbolji interes škole. Takođe, u mišljenju je navedeno da je potrebno predvidjeti jasne kriterijume koje je neophodno ispuniti u cilju imenovanja i razrješenja članova u ovim odborima, imajući u vidu nadležnosti školskih, odnosno upravnih odbora.

Dodatno, Agencija je utvrdila da je neophodno revidirati i procedure koje se odnose na zapošljavanje nastavnika u pravcu jasnog definisanja procedura zapošljavanja, predviđanja kriterijuma za izbor članova komisije i definisanja kriterijuma za ocjenjivanje kandidata. To bi obezbijedilo veću transparentnost ovog procesa, a samim tim smanjilo prostor za arbitratarno odlučivanje, koje je pogodno tlo za razne vrste zloupotreba i može da dovede do pojava kao što su trgovina uticajem, nepotizam, kronizam i politički klijentelizam, te do otežavanja sveukupnog reformskog procesa što, u krajnjem, snažno utiče na svakodnevni život građana.

Takođe, Agencija je ustanovila potrebu da nadležno ministarstvo u okviru svojih nadležnosti razmotri primjenu člana 153 h, koji se odnosi na izbor direktora u svim javnim ustanovama u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, imajući u vidu da primjena navedene norme za posljedicu ima lišavanje funkcije nosilaca javnih ovlašćenja bez prethodnog dovođenja u pitanje njihovih sposobnosti u zakonom utvrđenim postupcima, čime im se između ostalog uskraćuje mogućnost da ospore prestanak svog mandata pred nadležnim sudovima.

U odnosu na analizirane odredbe **Zakona o porezu na dodatu vrijednost** Agencija je zaključila da one nose povećani rizik za nastanak korupcije iz razloga što mogu dovesti do pojave sive ekonomije, koja je zbog svojih posljedica i razmjera prepreka za stvaranje ambijenta za održivi razvoj privrede i budući ekonomski rast, a samim tim i za izgradnju kvalitetnijeg života svakog pojedinca.

Dodata je i to da je zbog ozbiljnih posljedica po ukupan društveni i ekonomski razvoj koje izaziva siva ekonomija, te činjenice da je neadekvatan regulatorni okvir jedan od ključnih uzroka postojanja sive ekonomije, neophodno u što kraćem roku uskladiti u primjeni Zakon o porezu na dodatu vrijednost sa Zakonom o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga ("Sl. list CG", br. 46/19, 73/19 i 8/21), kao i sa Evropskom direktivom o zajedničkom sistemu poreza na dodatu vrijednost (2006/112EZ).

Imajući u vidu značaj **Zakona o radu** kao sistemskog zakona, odnosno jednog od osnovih zakona izuzetno značajnih za ostvarivanje čitavog korpusa ekonomskih i socijalnih prava, te cijeneći da je stanje prevencije korupcije u kontekstu tržišta rada jedno od najosjetljivijih, Agencija je prepoznala interes da još jednom analizira Zakon o radu, ovog puta njegove najnovije izmjene i dopune koje je donijela Skupština Crne Gore na četvrtoj sjednici od 27. maja 2021. godine. Agencija se još jedanput osvrnula i na preporuke koje su navedene u ranijim mišljenjima, a koje su i dalje aktuelne, kako bi se efikasno unaprijedio zakonodavni okvir, kao i mehanizmi zaštite zaposlenih, te povećala pravna sigurnost kako zaposlenih, tako i poslodavaca.

U ovom Mišljenju zaključeno je da izmjene i dopune Zakona o radu koje je donijela Skupština Crne Gore na četvrtoj sjednici (27. maja 2021. godine), a u odnosu na Zakon o dopuni Zakona o radu koji je Skupština Crne Gore donijela na sedmoj sjednici (16. juna 2021. godine) duboko odstupaju od međunarodnih standarda u oblasti rada, posebno onih predviđenih

Konvencijom broj 144 o tripartitnim konsultacijama iz 1976. godine („Sl. List SCG – Međunarodni ugovori“, br. 1-18. februar 2005.).

Konkretno, konstatovano je da tripartitni dijalog (zaposleni – poslodavac – država) mora biti standard u procesu pripreme svih izmjena i dopuna Zakona o radu, kao i da je neophodno da taj propis uvijek prati finansijska analiza, odnosno analiza fiskalnog uticaja, koja treba da bude sastavni dio procedure donošenja i koja bi u ovom slučaju sadržala procjenu broja lica koja će po stupanju na snagu zakona postati korisnici prava na penziju. Ovo posebno zato što se, u konkretnom slučaju, osim smanjivanja starosne granice za odlazak u penziju na 66 godina, izmjena odnosi i na osiguranike kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.

Poseban značaj dat je izmjeni člana 164 Zakona o radu po kome radni odnos prestaje po sili zakona, u odnosu na član 17 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju u kome se definiše kada osiguranik stiče pravo na starosnu penziju, kako je intencija predлагаča bila da izjednači dvije pravne situacije, gdje je u jednoj odlazak u penziju „neminovnost“, a u drugoj stvar izbora osiguranika. Takođe, Agencija je posebno pozvala poslodavce iz javnog sektora na koje se primjenjuje Zakon o radu da uspostave interne procedure za sprovođenje postupka zasnivanja radnog odnosa koje neizostavno sadrže mjerljive pokazatelje na osnovu kojih se može zaključiti način vrednovanja, ocjenivanja i bodovanja kandidata. Na ovaj način bili bi obezbijeđeni preduslovi za adekvatno bodovanje shodno postavljenim kriterijuma, sa kojima bi, uz obavezu sačinjavanja zapisnika ili izvještaja o sprovedenim intervjuiima, bio formalno uspostavljen adekvatan sistem bodovanja kandidata na osnovu kojeg bi se moglo utvrditi na koji način je vršeno pojedinačno ocjenjivanje i bodovanje pojedinačnih kriterijuma, čime bi bio osiguran odabir kvalitetnih kadrovskih rješenja.

Kada je u pitanju analiziranje odredbi Zakona o radu u cjelini, u odnosu na preporuke koje je Agencija za sprječavanje korupcije donijela u svojim ranijim mišljenjima, konstatovano je da nisu otklonjene nepreciznosti i neodređenosti normi koje otvaraju mogućnost narušavanja transparentnosti i integriteta u oblasti rada, a koje su navedene u mišljenjima koja je Agencija donijela 28. juna 2017 (broj: 03-03-2400) i 25. oktobra 2017. godine (03-03-2796).

Saradnja sa relevantnim domaćim i međunarodnim ekspertima, institucijama, organizacijama, ustanovama i civilnim sektorom

Kada je u pitanju saradnja sa relevantnim domaćim i međunarodnim ekspertima, odnosno institucijama, organizacijama, ustanovama i civilnim sektorom u cilju sagledavanja najbolje prakse u otklanjanju rizika korupcije i stepena usklađenosti domaćeg zakonodavstva sa međunarodnim standardima, u izvještajnom periodu realizovano je više aktivnosti koje se odnose na unapređenje **Metodologije za analizu propisa** u cilju određenja rizičnih oblasti od nastanka korupcije. Naime, na inicijativu Agencije, Metodologija na osnovu koje Odsjek planira svoje aktivnosti i sprovodi analize rizika od pojave korupcije u propisima je predmet analize međunarodnog eksperta koji je angažovan u sklopu podrške koju UNDP pruža Agenciji, a posebno dio Metodologije koji se odnosi na listu rizika, sve u cilju lakše i objektivnije identifikacije budućih propisa koji bi bili predmet analize Agencije. Dodatno,

zadatak eksperta je i izrada uporedne analize o potrebi uvođenja procjene rizika od korupcije kao obaveznog dijela zakonodavnog procesa, što bi značajno osnažilo samu nadležnost i ulogu Agencije u dijelu sagledavanja rizika korupcije u normi, a što samo po sebi predstavlja preduslov za eliminaciju daljih sistemskih rizika od ove pojave. Tokom ovog kvartala, održano je više sastanaka sa relevantnim institucijama i međunarodnem ekspertom, sa kojim su razmjenjeni podaci koju su neophodni kako bi započeo proces analize ne samo Metodologije, nego i nadležnosti ASK koja se odnosi na procjenu rizika od korupcije u propisima.

8.3. Ostale aktivnosti

U izvještajnom periodu, na 53. sjednici Savjeta ASK, predstavljeni su rezultati rada Odsjeka u prvoj polovini 2021. godine i razmijenjena mišljenja o izazovima sa kojima se Odsjek suočava i modelima za njihovo prevazilaženje.

9. VOĐENJE UPRAVNIH POSTUPAKA IZ NADLEŽNOSTI ASK

9.1. Svrha i opis

U cilju obezbeđivanja poštovanja zakona, Agencija, po službenoj dužnosti ili na zahtjev fizičkih, pravnih i N.N. lica, pokreće upravne postupke u kojima se odlučuje da li je javni funkcijer povrijedio odredbe ZSK u vezi sprječavanja sukoba interesa u vršenju javne funkcije, ograničenja u vršenju javnih funkcija, izvještaja o prihodima i imovini.

Povrede odredaba ZSK utvrđene konačnom, odnosno pravosnažnom Odlukom, smatraju se nesavjesnim vršenjem javne funkcije, o čemu Agencija obavlja organ vlasti u kojem javni funkcijer vrši javnu funkciju, kao i organ nadležan za izbor, imenovanje, odnosno postavljenje javnog funkcijera, radi preduzimanja administrativnih sankcija, o čemu je organ dužan da povratno informiše Agenciju.

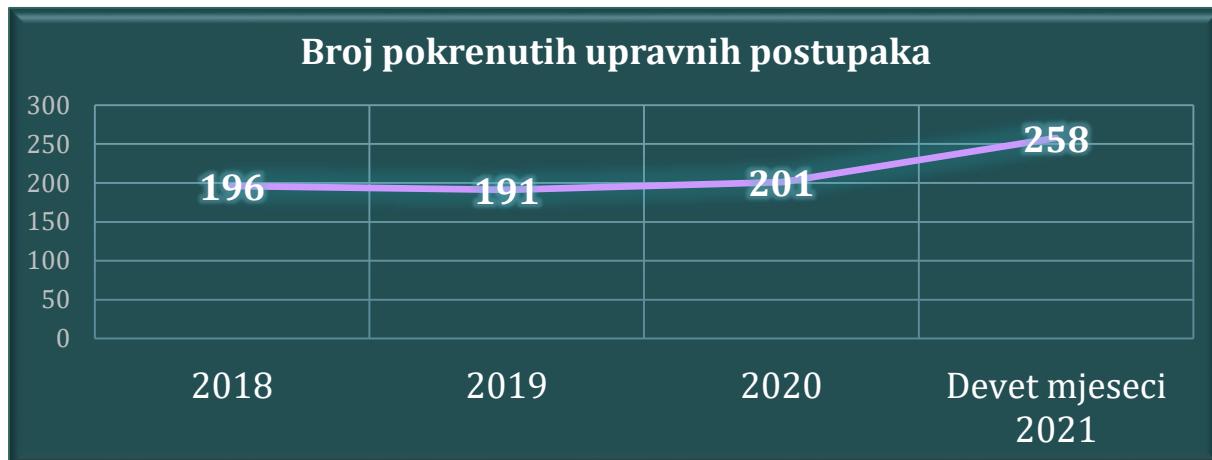
9.2. Rezultati rada

Agencija je u III kvartalu 2021. pokrenula **98 upravnih postupaka protiv javnih funkcionera**. Okončano je ukupno **47 postupaka** (uključujući predmete iz prethodnog perioda) i kršenje Zakona utvrđeno u **91,5% predmeta (43)**.

Osnov pokretanja upravnog postupka	Broj okončanih u.postupaka po službenoj dužnosti (uključujući predmete iz prethodnog perioda)	Broj i procenat utvrđenih kršenja u predmetima po službenoj dužnosti	Broj okončanih u.postupaka po osnovu zahtjeva drugog fizičkog/pravnog/nn lica (uključujući predmete iz prethodnog perioda)	Broj i procenat utvrđenih kršenja po zahtjevima
Sukob interesa	2	2	-	-
Ograničenja u vršenju javnih funkcija	11	7	2	2
Podnošenje izvještaja o prihodima i imovini sa netačnim i nepotpunim podacima	18	18	4	4
Nepodnošenje redovnog godišnjeg izvještaja o prihodima i imovini u zakonskom roku	2	2	-	-
Nepodnošenje izvještaja o prihodima i imovini u roku od 30 dana od dana prestanka vršenja javne funkcije	7	7	1	1
UKUPNO	40	36 90%	7	7 100%

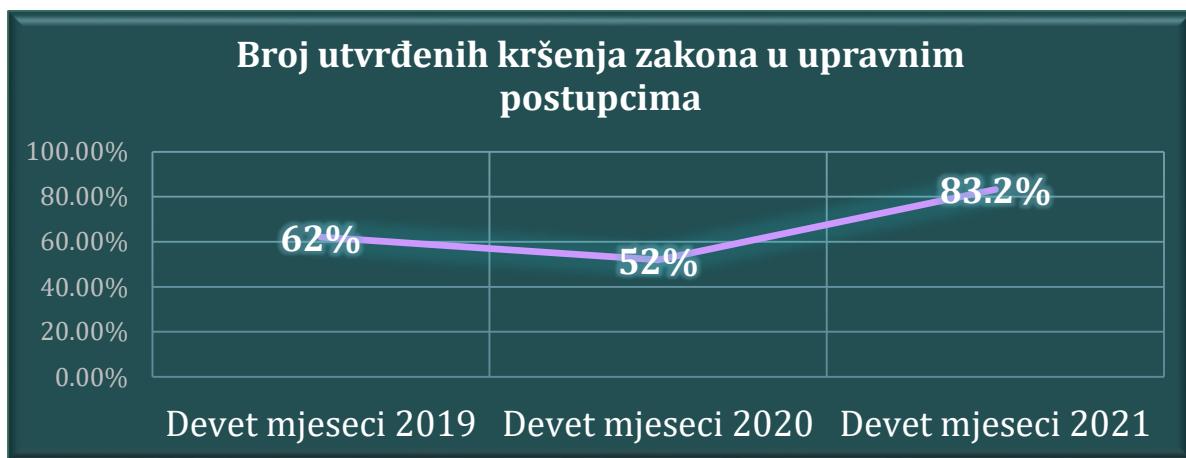
Tabela 9 - Okončani upravni postupci u III kvartalu 2021. i utvrđena kršenja zakona

Agencija je već u prvih devet mjeseci 2021. godine pokrenula više upravnih postupaka u odnosu na godišnji nivo prethodne tri godine (31,6% više u odnosu na 2018; 35,1% više u odnosu na 2019; 28,4% više u odnosu na 2020).

Grafikon 20 - Broj pokrenutih upravnih postupaka

Dodatno, procenat utvrđenih kršenja zakona značajno je veći u prva tri kvartala 2021. godine u odnosu na iste izvještajne periode prethodne dvije godine.

Grafikon 21 - Broj utvrđenih kršenja zakona u upravnim postupcima na devetomjesečnom nivou

Presude Upravnog suda

U III kvartalu na jednu Odluku Agencije podnijeta je tužba pred Upravnim sudom i taj postupak je u toku.

Slobodan pristup informacijama

Agenciji je u izvještajnom periodu podneseno ukupno 11 zahtjeva za slobodan pristup informacijama:

Odgovori Agencije na zahtjeve za slobodan pristup informacijama

Grafikon 22 - Odgovori Agencije na zahtjeve za slobodan pristup informacijama

U III kvartalu nije bilo podnijetih žalbi na postupanje ASK. Usvojena je 1 žalba na rješenje ASK iz prethodnog perioda, nakon čega je ASK dozvolila pristup traženoj informaciji uz zaštitu ličnih podataka.

U izvještajnom periodu odbijen je 1 zahtjev podnosioca za preispitivanje sudske presude u vezi sa postupanjem ASK.

10. PODNOŠENJE ZAHTJAVA ZA POKRETANJE PREKRŠAJNIH POSTUPAKA I IZDAVANJE PREKRŠAJNIH NALOGA

10.1. Svrha i opis

Nakon utvrđenih kršenja odredaba ZSK, ZFPSiK i Zakona o lobiranju, **Odsjek za pokretanje upravnih, prekršajnih postupaka i postupanje po zahtjevima za slobodan pristup informacijama:**

- ✓ pokreće prekršajni postupak, podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom Sudu za prekršaje, ili
- ✓ izdaje prekršajne naloge (u skladu sa preporukom Evropske komisije, Agencija od druge polovine 2018. godine direktno izdaje prekršaje naloge).

Odsjek je u radu zavisan od ostalih odsjeka oba sektora Agencije, budući da pokreće prekršajne postupke na osnovu evidencije i dokaza koje vode i prikupljaju ostali odsjeci, odnosno tek kada oni konstatuju kršenje odredaba antikorupcijskih zakona.

10.2. Rezultati rada

Prekršajni postupci

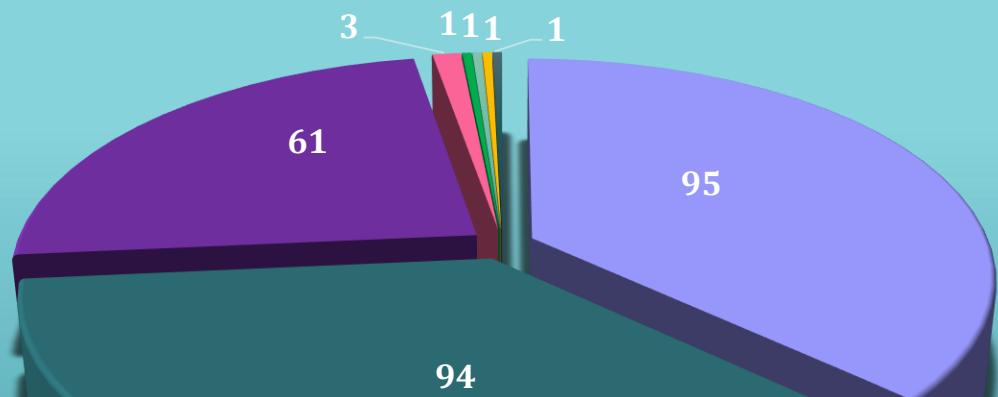
Zbog kršenja antikorupcijskih zakona iz svoje nadležnosti, Agencija je u III kvartalu 2021. godine pokrenula ukupno **257 prekršajnih postupaka** (253 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka i 4 prekršajna naloge).

Tokom izvještajnog perioda **okončana su ukupno 254 postupka** (uključujući postupke po zahtjevima iz prethodnih godina i realizovane naloge), od čega su **u 90,2% izrečene sankcije**. Ukupan iznos novčanih kazni, uključujući i realizovane naloge, iznosi **43.570€**.

Osnov pokretanja prekršajnog postupka	Broj pokrenutih prekršajnih postupaka	Broj okončanih postupaka (uključujući i one iz prethodnog perioda)	Broj postupaka u kojima su izrečene sankcije	Procenat kažnjivosti	Iznos novčanih kazni
Kršenje odredaba ZSK	252	239	220 (147nk; 73op)	92 %	36.370€
Kršenje odredaba ZFPSiK	5	15	9 (4 nk; 5 op)	60%	7.200€
Kršenja odredaba Zakona o lobiranju	-	-	-	-	-
UKUPNO	257	254	229 (151 novčana kazna i 78 opomena)	90,2%	43.570€

Tabela 10 – Ishodi pokrenutih prekršajnih postupaka (zahtjevi i nalozi) zbog kršenja antikorupcijskih zakona

Struktura prekršajnih postupaka u III kvartalu 2021.

- Podnošenje izvještaja o prihodima i imovini sa netačnim i nepotpunim podacima
- Nedostavljanje izvještaja o prihodima i imovini u roku od 30 dana po prestanku funkciju
- Nedostavljanje izvještaja o prihodima i imovini u roku od 30 dana po stupanju na javnu funkciju
- Prekoračenje mjesечne potrošnje od strane budžetskih potrošačkih jedinica u toku izborne kampanje
- Nedostavljanje redovnog godišnjeg izvještaja o prihodima i imovini u zakonskom roku
- Neotvaranje posebnog žiroračuna od strane političkog subjekta u toku izborne kampanje
- Neodređivanje odgovornog lica za namjensko trošenje sredstava i podnošenje izvještaja od strane političkog subjekta u toku izborne kampanje
- Nedostavljanje Izvještaja o preduzetim radnjama a u vezi izvršenja preporuka Agencije u oblasti prijava zviždača

Grafikon 23 – Struktura pokretanih prekršajnih postupaka zbog kršenja odredaba ZSK i ZFPSiIK u III kvartalu 2021.

Već u prva tri kvartala 2021. godine Agencija je pokrenula gotovo dvostruko više prekršajnih postupaka u odnosu na 2020. godinu, a značajno više u odnosu na godišnji nivo prethodne četiri godine rada ASK.

Ovo je prvenstveno generisano većim brojem pokrenutih postupaka u oblasti provjere prihoda i imovine, uslijed intenzivnijeg rada i proaktivnog pristupa ASK.

Grafikon 24 – Broj prekršajnih postupaka koje je Agencija pokrenula zbog kršenja zakona iz svoje nadležnosti

Zahtjevi za pokretanje prekršajnih postupaka i izdati prekršajni nalozi

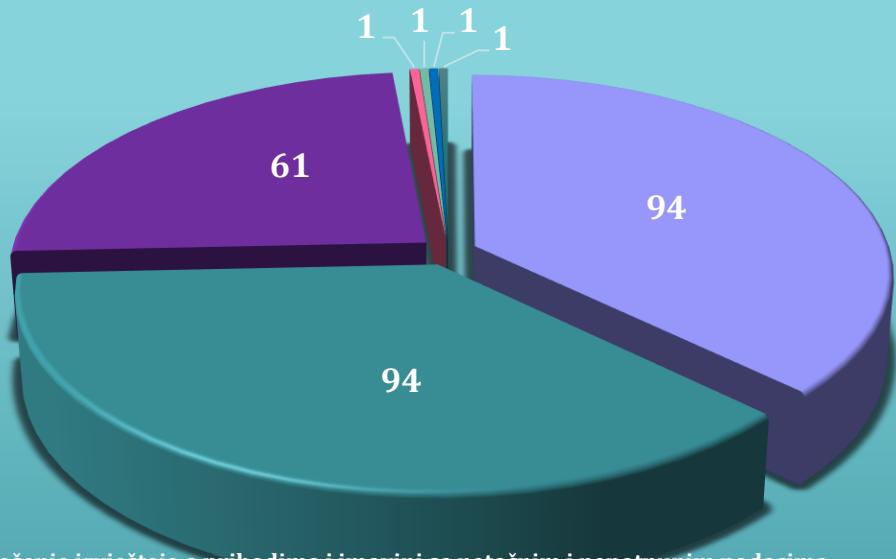
U III kvartalu 2021. godine Agencija je nadležnim sudovima za prekršaje podnijela ukupno **253 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka** zbog kršenja odredaba ZSK i ZFPSiIK.

U izvještajnom periodu **okončano je ukupno 246 postupaka po zahtjevima** (uključujući i one iz prethodnih godina), od čega su **u 90,2% izrečene sankcije**. Ukupan iznos novčanih kazni je **42.420€**.

Osnov podnošenja zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	Broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	Broj okončanih postupaka (i po zahtjevima iz prethodnih godina)	Broj postupaka u kojima su izrečene sankcije	Procenat kažnjivosti	Iznos novčanih kazni
Kršenje odredaba ZSK	251	235	216 (145nk; 71op)	92%	35.920€
Kršenje odredaba ZFPSiIK	2	11	6 (2 nk; 4 op)	54,5%	6.500€
Kršenja odredaba Zakona o lobiranju	-	-	-	-	-
UKUPNO	253	246	222 (147 novčanih kazni i 75 opomena)	90,2%	42.420€

Tabela 11– Ishodi zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka zbog kršenja antikorupcijskih zakona

Struktura zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka u III kvartalu 2021.

- Podnošenje izvještaja o prihodima i imovini sa netačnim i nepotpunim podacima
- Nedostavljanje izvještaja o prihodima i imovini u roku od 30 dana po prestanku funkciju
- Nedostavljanje izvještaja o prihodima i imovini u roku od 30 dana po stupanju na javnu funkciju
- Nedostavljanje redovnog godišnjeg izvještaja o prihodima i imovini u zakonskom roku
- Neotvaranje posebnog žiroračuna od strane političkog subjekta u toku izborne kampanje
- Neodređivanje odgovornog lica za namjensko trošenje sredstava i podnošenje izvještaja od strane političkog subjekta u toku izborne kampanje
- Nedostavljanje Izvještaja o preduzetim radnjama a u vezi izvršenja preporuka Agencije u oblasti prijava zviždača

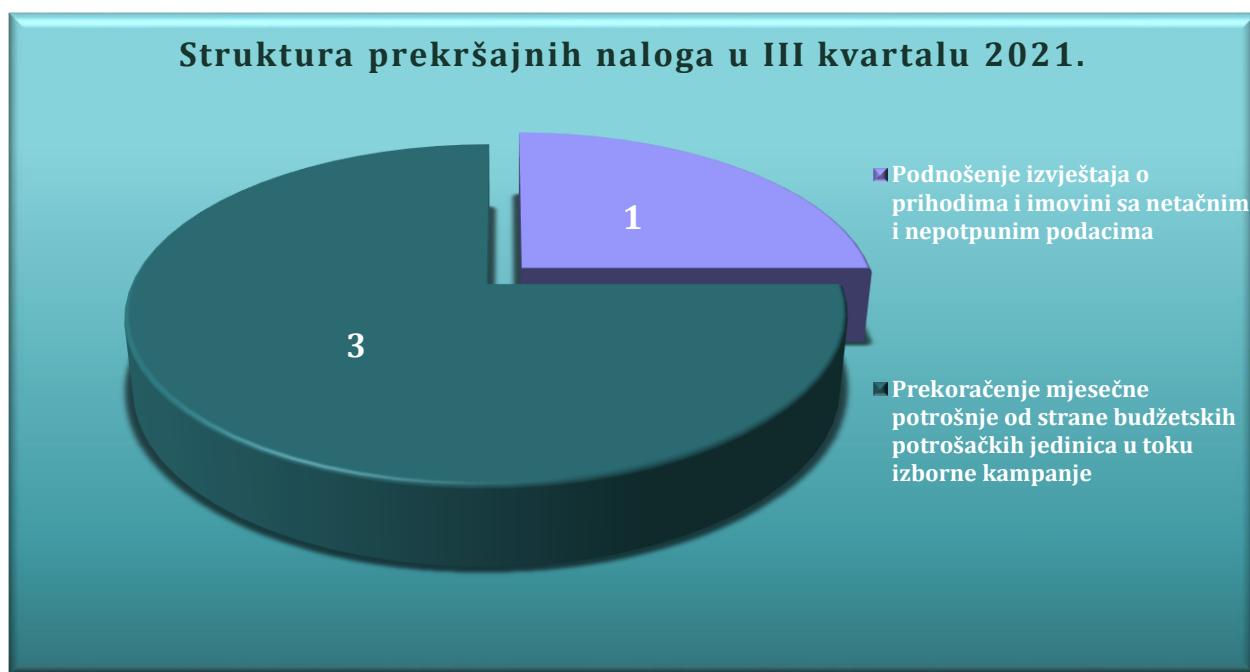
Grafikon 25 – Struktura zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka zbog kršenja odredaba ZSK i ZFPSiIK u III kvartalu 2021

Prekršajni nalozi

U III kvartalu 2020. godine Agencija je izdala **4 prekršajna nalog**a zbog kršenja odredaba ZSK i ZFPSiIK.

Osnov izdavanja prekršajnog naloga	Broj izdatih prekršajnih naloga	Broj realizovanih prekršajnih naloga (uključujući i one iz prethodnog kvartala)	Sankcije	Iznos novčanih kazni
Kršenje odredaba ZSK	1	4	4 (2 nk; 2 op)	450€
Kršenje odredaba ZFPSiK	3	4	3 (2 nk; 1 op)	700€
Zakon o lobiranju	-	-	-	-
UKUPNO	4	8	7 (4 novčana kazna; 3 opomene)	1.150€

Tabela 12 – Izdati i realizovani prekršajni nalozi u III kvartalu 2021.

Grafikon 26 – Struktura prekršajnih naloga u III kvartalu 2021.

Od ukupno **realizovanih 8 prekršajnih naloga**, u 7 predmeta je, nakon traženog sudskog odlučivanja, sud izrekao 3 novčane kazne u iznosu od **950€**, 3 opomene i jednu obustavu, dok je jedan nalog blagovremeno realizovan direktnim plaćanjem u iznosu od **200€**.

Agencija je već **u prva tri kvartala 2021. godine** izdala za čak **31,1%** više prekršajnih **naloga u odnosu na broj izdatih naloga tokom prethodne tri godine ukupno**.

Grafikon 27 – Broj prekršajnih naloga koje je Agencija izdala zbog kršenja zakona iz svoje nadležnosti

Žalbe i ročišta

Protiv rješenja Sudova za prekršaje Agencija je izjavila **6 žalbi** Višem sudu za prekršaje.

Zastupnici Agencije iz Odsjeka za pokretanje prekršajnih postupaka i izдавanje prekršajnih naloga su, zastupajući predmete iz oblasti rada Agencije, tokom III kvartala pristupili na **176 ročišta** pred nadležnim sudovima za prekršaje.

11. PODIZANJE NIVOA JAVNE SVIESTI O ŠTETNOSTI KORUPCIJE I UPOZNATOST JAVNOSTI SA RADOM I REZULTATIMA AGENCIJE

12.1. Svrha i opis

Odsjek za edukacije, istraživanja, kampanje i analitiku sprovodi **edukativne, istraživačke i ostale preventivne antikorupcijske aktivnosti**, kao što su **antikorupcijske i informativne kampanje** usmjerenе na podizanje nivoa javne svijesti o korupciji, te dalje jačanje znanja o nadležnostima ovog organa i obavezama obveznika primjene antikorupcijskih zakona iz nadležnosti Agencije. Stavovi javnosti o korupciji i upoznatost sa radom ASK ispituju se na godišnjem nivou u istraživanju javnog mnjenja.

Takođe, u Odsjeku se razvijaju metodologije i alati za analizu rezultata rada Agencije po svim nadležnostima i sačinjavaju analitički izvještaji.

12.2. Rezultati rada

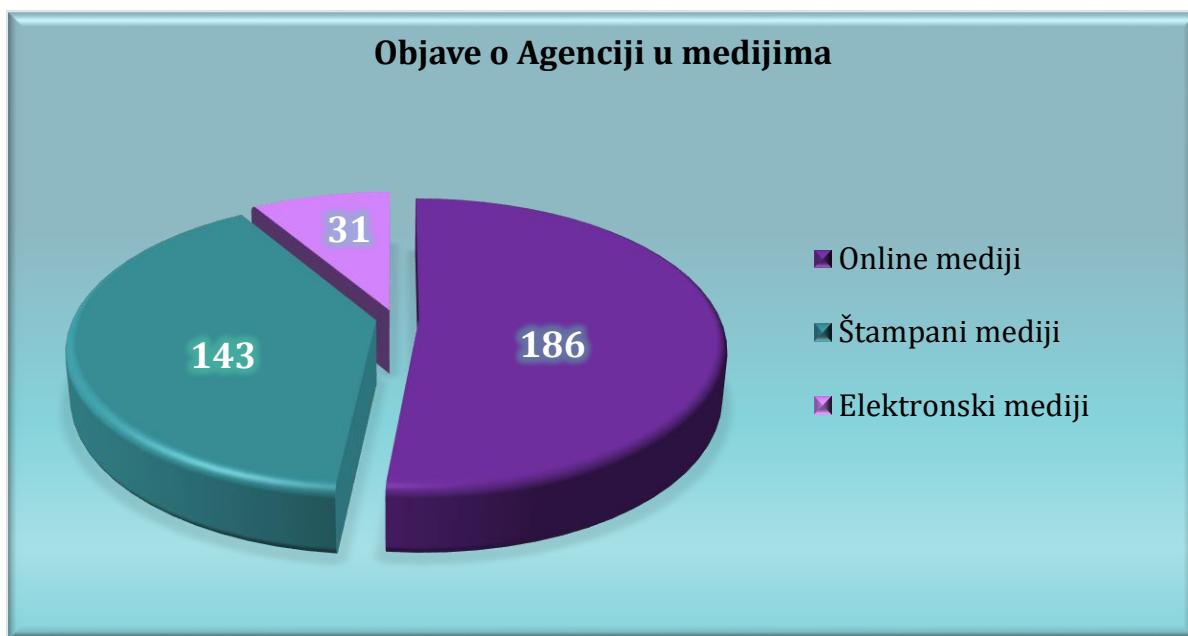
Odnosi sa javnošću⁸

Agencija kontinuirano informiše javnost o svojim aktivnostima putem saopštenja dostupnih na svojoj internet stranici, posredstvom elektronskih i štampanih medija, izvještaja o radu, objava na društvenim mrežama, te izlaganja njenih predstavnika na okruglim stolovima i konferencijama koje organizuje ili na koje je pozvana.

U trećem kvartalu 2021. na sajtu ASK **objavljeno je 25 saopštenja**, od kojih 17 saopštenja ASK i 8 saopštenja Savjeta ASK. Najveći broj saopštenja odnosio se na oblast edukacije i kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja (po 5), te međunarodnu saradnju i saradnju sa civilnim sektorom (po 3).

U III kvartalu **ASK je odgovorila na 66 novinarskih pitanja, više nego u prethodna dva kvartala ukupno**.

Agencija se u III kvartalu 2021. našla u sadržaju **360 medijskih objava, najviše u online medijima (186)**.

Grafikon 28 – Broj objava o Agenciji u medijima u III kvartalu

Ako se posmatra samo odnos pozitivnih i negativnih objava, koji je ključan za stvaranje ukupne medijske slike jer ostavlja znatno snažniji utisak na konzumente informacija, zaključak je da je **medijska slika o ASK bila dominantno pozitivna, sa 149 pozitivno intoniranih i 60 negativnih objava**.

⁸ Novom organizacionom strukturu poslovi odnosa sa javnošću pripali su Odsjeku za međunarodne standarde, saradnju i odnose s javnošću

Prema podacima „***Represent Communications***“, agencije koja na mjesecnom nivou za potrebe ASK izrađuje analizu prisutnosti ove institucije u medijima, za prvih devet mjeseci 2021. godine zabilježeno je:

- za **37,6% više pozitivnih objava** o ASK u odnosu na cijelu 2020. godinu;
- za **37,2% manje negativnih objava** o ASK u odnosu na cijelu 2020. godinu.

Menadžment Agencije je 8. jula 2021. održao **konferenciju za medije**, na kojoj su govorili predsjednik Savjeta ASK, direktorica i načelnica Odsjeka za međunarodnu saradnju, standarde i odnose sa javnošću. Na konferenciji su predstavljene ocjene djelovanja ASK u nezvaničnom radnom dokumentu Evropske komisije o stanju u poglavljima 23 i 24, kao i rezultati rada u prvoj polovini godine.

U izvještajnom periodu, direktorica ASK dala je **intervju** Dnevnom listu Pobjeda, objavljen 27. septembra, koji su prenijela tri internet medija.

Društvene mreže

Agencija je i tokom trećeg kvartala 2021. redovno ažurirala naloge na društvenim mrežama Facebook⁹, Twitter¹⁰ i Youtube¹¹.

	Broj pratilaca	Broj objava	Broj pregleda
Facebook	636	17	2.514
Twitter	834	25	6.024

⁹ <https://www.facebook.com/antikorupcija.me/>

¹⁰ https://twitter.com/ASK_CrnaGora

¹¹ <https://www.youtube.com/channel/UCKnYbyR2Aulz369jXzVBf-w>

Edukacije

Edukacija obveznika antikorupcijskih zakona

U III kvartalu 2021. Agencija je nastavila sa sprovođenjem edukativnih aktivnosti i organizovala dvije obuke na temu *Prijavljanje prihoda i imovine i sprječavanje sukoba interesa*.

Prva obuka bila je namijenjena novoimenovanim javnim funkcionerima, koji su stupili na funkciju 2020. ili 2021. godine. Prisustvovali su predstavnici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstva kapitalnih investicija, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva ekonomskog razvoja, Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava i Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta.

Polaznici obuka upoznali su se sa praksom, procedurama i rezultatima sprovođenja zakonskih obaveza u vezi sa izvještavanjem o prihodima i imovini javnih funkcionera i sprječavanjem sukoba interesa u vršenju javnih funkcija.

Druga obuka organizovana je u saradnji sa Službom glavnog administratora Opštine Nikšić, a bila je namijenjena novoimenovanim javnim funkcionerima koji su stupili na funkciju tokom 2021. godine. Prisustvovali su javni funkcioneri iz Sekretarijata za lokalnu samoupravu, Sekretarijata za finansije, razvoj i preduzetništvo, Sekretarijata za komunalne poslove i saobraćaj, Direkcije za imovinu, Službe za skupštinske poslove i Službe glavnog administratora Opštine Nikšić.

Teme obuke	Organizator	Struktura polaznika	Broj polaznika
Dvije obuke na temu „Prijavljivanje prihoda i imovine i sprječavanje sukoba interesa“	ASK	<p style="text-align: center;">Novoimenovani javni funkcioneri iz Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstva kapitalnih investicija, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva ekonomskog razvoja, Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava i Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta. (prva obuka)</p> <p style="text-align: center;">Novoimenovani javni funkcioneri iz Sekretarijata za lokalnu samoupravu, Sekretarijata za finansije, razvoj i preduzetništvo, Sekretarijata za komunalne poslove i saobraćaj, Direkcije za imovinu, Službe za skupštinske poslove i Službe glavnog administratora Opštine Nikšić. (druga obuka)</p>	14

Tabela 13 - Obuke koje su namijenjene obveznicima zakona

Edukacija službenika Agencije

U saradnji sa institucijama u Crnoj Gori, kao i međunarodnim partnerima, zaposleni u Agenciji u III kvartalu 2021. bili su polaznici četiri obuke/treninga/radionice.

Tema obuke	Organizator	Struktura polaznika	Broj polaznika
Dva treninga na teme: „Trening za ASK o kontroli nenovčanih priloga političkim subjektima i kampanjama od strane trećih lica“ i „Trening za političke subjekte o prijavljivanju nenovčanih prihoda“	Savjet Evrope	<p style="text-align: center;">Direktorica, pomoćnik direktorice, dva načelnika i šest službenika (prva obuka)</p> <p style="text-align: center;">Direktorica, pomoćnik direktorice, jedan načelnik i tri službenika (druga obuka)</p>	8 6
Obuka na temu „Novi sistem centralizovanog obračuna zarada“	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Uprava za kadrove	Načelnica i službenica	2
Trodnevna radionica na temu „Mehanizmi sprovodenja UNCAC Konvencije“ (Održana u Beogradu)	UNCAC	Dvije službenice	2

Tabela 14 - Obuke koje su počinile službenici Agencije

Vebinari

Tokom III kvartala direktorica Agencije i načelnik Odsjeka za edukacije, istraživanje, kampanje i analitiku bili su izlagači na vebinaru u okviru projekta „Borba protiv korupcije – proširenje Unije“, koji realizuje nevladina organizacija EPEKA MNE. Učesnicima iz deset zemalja regionala i Evropske unije predstavljene su nadležnosti Agencije, njen rad i rezultati.

Pomoćnik direktorice i službenik Odsjeka za integritet i lobiranje prisustvovali su vebinaru na temu *Procjene antikorupcijskih mjera i razmjena iskustava ASK i Komisije za borbu protiv korupcije i građanskih prava Južne Koreje*. Vebinar je organizovala Kancelarija UNDP-a u Crnoj Gori i Južnoj Koreji u online formatu.

Trećem vebinaru, na temu “Parlamentarni izbori u Rusiji”, u organizaciji IFES, prisustvovao je načelnik Odsjeka za sprovođenje mjera kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja.

Izrada kvartalnih i godišnjeg Izvještaja o radu ASK i Plana rada ASK

U III kvartalu 2021. izrađen je **Drugi kvartalni izvještaj o sprovоđenju Plana rada Agencije u 2021. godini**, koji je razmatran na 56. sjednici Savjeta (6. septembra 2021).

Prilikom izrade tog dokumenta **uvažene su preporuke eksperata Savjeta Evrope**, kao i sugestije članova Savjeta Agencije.

Prvi kvartalni izvještaj o spovođenju Plana rada Agencije u 2021. godini predstavljen je na **sjednici skupštinskog Odbora za antikorupciju**, 28. jula.

III MEĐUNARODNA SARADNJA I INSTITUCIONALNI RAZVOJ

---

1. SPROVOĐENJE MEĐUNARODNE SARADNJE U CILJU JAČANJA KAPACITETA AGENCIJE I PRUŽANJA PODRŠKE U PRIMJENI MEĐUNARODNIH STANDARA

11.1. Svrha i opis

U skladu sa Zakonom o sprječavanju korupcije (član 78) Agencija ostvaruje regionalnu i međunarodnu saradnju u oblasti prevencije korupcije. Ta saradnja podrazumijeva **ispunjavanje obaveza koje proističu iz članstva Crne Gore** u ključnim međunarodnim i regionalnim organizacijama koje definišu i prate sprovođenje standarda u oblasti antikorupcije, kao i jačanje administrativnih kapaciteta Agencije **kroz projekte podrške**, uključujući i kapacitete organa vlasti (oko 700) i javnih funkcionera (preko 4.000) kako bi se sveobuhvatno i dosljedno sprovodili zakoni. Kroz projektne aktivnosti koje Agencija u kontinuitetu realizuje u saradnji sa međunarodnim partnerima, kao i kroz redovnu bilateralnu saradnju, **Agencija je u izvještajnom periodu, kao nacionalni koordinator obaveza koje proističu iz članstva Crne Gore u Grupi zemalja za borbu protiv korupcije Savjeta Evrope (GRECO)**, posebno bila posvećena sveukupnoj organizaciji i pripremi posjete GRECO eksperata Crnoj Gori, što je obavezna faza u sprovođenju V kruga evaluacije koja je posvećena ocjeni integriteta i prevencije korupcije kod najviših nivoa izvršne vlasti i policije. Takođe, u trećem kvartalu Agencija je nastavila sprovođenje projektnih aktivnosti usmjerenih na povećanje kapaciteta rada posebno u dijelu analize potreba u razvoju sistema otvorenih podataka, oblasti zviždača, planova integriteta, analize propisa u odnosu na rizike od korupcije i u dijelu strateškog planiranja unutar Agencije. Dodatno, poseban fokus i doprinos Agencije u okviru međunarodne saradnje ogledao se u dostavljanju konstruktivnih komentara i informacija u cilju što objektivnijeg monitoringa kada je u pitanju oblast prevencije korupcije i rad Agencije (Ekspertska izvještaj EK o radu Agencije, Izvještaj Svjetske banke o kapacitetima ASK, Izvještaj Westminsterske fondacije o saradnji ASK i Parlamenta, itd.)

11.2. Rezultati rada

Jačanje kapaciteta ASK kroz podršku međunarodnih partnera

II faza Projekta borbe protiv korupcije, ekonomskog i organizovanog kriminala- „Horizontalni program podrške za Zapadni Balkan i Tursku“

Na sjednici Vlade Crne Gore 23. septembra **usvojene su Smjernice za jačanje etike i integriteta visokih funkcionera izvršne vlasti** koje je u prethodnom periodu Agencija pripremila sa predstvincima Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore i uz podršku eksperata Savjeta Evrope. Smjernice imaju za cilj da pruže podršku poštovanju standarda

integriteta visokim funkcionerima izvršne vlasti kao i jačanju povjerenja javnosti u rad državnih organa.

Radi podsjećanja, Agencija je u prethodnom kvartalu uputila dopis predsjedniku Vlade u cilju informisanja o pripremljenom predlogu *Etičkog kodeksa za najviše predstavnike izvršne vlasti sa smjernicama za njegovu primjenu*, za kandidovanje na sjednici Vlade Crne Gore, a koji je pripremljen u okviru II faze Projekta borbe protiv korupcije, ekonomskog i organizovanog kriminala.

U izvještajnom periodu, predstavnici Agencije učestvovali su na „*Treningu za ASK o kontroli nenovčanih priloga političkim subjektima i kampanjama od strane trećih lica*“, održanom 7-8. jula u organizaciji Programske kancelarije Savjeta Evrope – Projekat za borbu protiv ekonomskog kriminala.

Tokom treninga učesnici su imali priliku da se upoznaju sa mehanizmima za otkrivanje i procesuiranje kampanja od strane trećih lica ili kršenja odredbi o nenovčanim prilozima i to kroz primjere iz najboljih praksi zemalja poput Sjedinjenih Američkih Država, Letonije i Francuske. Ekspertkinja Lolita Čigane iz Letonije je tokom obuke posebno istakla da je potrebno produbiti razumijevanje koncepta nenovčanih priloga, osnažiti već postojeću praksu njihovog nadzora i urediti i pratiti

učešće trećih strana u kampanjama. Takođe je ukazala na to da Crna Gora ima čvrste temelje dobro regulisanog sistema finansiranja kampanja, kapacitete za nadzor i sprovođenje kontrole, kao i ostvarenu transparentnost na visokom nivou. Pomenuti trening je organizovan u okviru druge faze Projekta za borbu protiv ekonomskog kriminala u Crnoj Gori (HF II AEC-MNE), koji finansiraju Evropska unija i Savjet Evrope.

Načelnica Odsjeka za međunarodnu saradnju, standarde i odnose sa javnošću i načelnik Odsjeka za kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja učestvovali su 5. jula na sastanku Upravnog odbora Projekta za borbu protiv ekonomskog kriminala u Crnoj Gori, na kojem je razmatran proces, kao i rezultati sprovođenja projekta. Tokom tog sastanka, predstavnici Agencije predstavili su aktivnosti koje je ova institucija preduzela u prethodnom periodu u pogledu realizacije projektnih zadataka.

Ispunjavanje obaveza iz članstva Crne Gore u regionalnim i međunarodnim organizacijama koje definišu i prate sprovođenje antikorupcijskih standarda

GRECO - Grupa zemalja za borbu protiv korupcije Savjeta Evrope

Evaluacioni tim Grupe država Savjeta Evrope za borbu protiv korupcije (GRECO) boravio je u periodu od 27. septembra do 1. oktobra u Crnoj Gori u okviru V kruga evaluacije, čiji je fokus na sprječavanju korupcije i unapređenju integriteta kod najviših funkcionera izvršne vlasti i policije. Fokus ove evaluacije je efikasnost antikorupcijskih mehanizama Vlade Crne Gore i Uprave policije u sprječavanju sukoba interesa, poštovanju ograničenja u vršenju javnih funkcija, kontroli prihoda i imovine, razvoju instituta zviždača, politike integriteta, transparentnosti, etičkih principa, kao i edukativnih aktivnosti.

Agencija kao nacionalni koordinator za ispunjavanje obaveza koje proističu iz članstva Crne Gore u GRECO koordinisala je i organizovala pripremne sastanke sa predstavnicima Vlade CG, policije i nezavisnih kontrolnih tijela sa kojima su se predstavnici evaluacionog tima GRECO-a sastali tokom posjete (29. jula i 20. septembra). Takođe, pored sadržajne pripreme, Agencija je bila odgovorna za logistički dio organizacije posjete.

Između ostalih, sastanci su održani sa predstavnicima Kabineta Predsjednika Crne Gore, Kabineta predsjednika Vlade, Generalnog sekretarijata Vlade, Uprave policije, Ministarstva unutrašnjih poslova, Savjeta za građansku kontrolu rada policije, predstavnika civilnog sektora, medija i akademske zajednice. Takođe, u prethodnom periodu, Agencija je u saradnji sa Generalnim sekretarijatom Vlade i policijom pripremila odgovore na obvezni Upitnik GRECO iz ove oblasti i dostavila ih u julu 2020. godine.

Evaluacioni izveštaj koji sačini ekspertska tim GRECO biće usvojen na Plenarnoj sjednici u toku 2022. godine.

Podsjećamo, mehanizam GRECO evaluacije pomaže da se identifikuju nedostaci u nacionalnim antikorupcijskim politikama, predviđajući neophodne zakonodavne, institucionalne i praktične reforme.

Aktivnosti u okviru članstva u Konvenciji UN protiv korupcije (UNCAC)

Predstavnice Agencije učestvovalo su na sastanku u pogledu nastavka zasijedanja 12. sjednice Grupe za reviziju implementacije, 15. sastanka Otvorene međuvladine radne grupe za povraćaj imovine i 10. Otvorenog međuvladinog stručnog sastanka radi unapređenja međunarodne saradnje u skladu sa Konvencijom UN protiv korupcije (UNCAC) u periodu od 6-10. septembra u online formatu.

Sastanci su održani sa ciljem unapređenja antikorupcijskih mehanizama u odnosu na poglavlje IV i V UNCAC (*međunarodna saradnja i povraćaj imovine*) kroz razmjenu dobrih praksi i izazova između zemalja učesnica. Fokus je bio na prikupljanju informacija, tj. znanja u pogledu povraćaja imovine, građenju povjerenja između zemalja članica i tehničkoj asistenciji odnosno jačanju kapaciteta u pogledu efikasnog povraćaja imovine. Učesnici su izlagali o mjerama koje su njihove zemlje do sada preduzele u pogledu II ciklusa evaluacije primjene UNCAC-a, o sprovedenim reformama u pogledu prevencije, detekcije i sankcionisanja koruptivnih mjera, izazovima i dobrim praksama, te važnosti uključivanja akademiske zajednice, medija i civilnog sektora.

Takođe, predstavnice Agencije učestvovalo su na trodnevnoj obuci u organizaciji Kancelarije Ujedinjenih nacija za drogu i kriminal (UNODC) u partnerstvu sa Regionalnom antikorupcijskom inicijativom (RAI), održanoj u Beogradu od 20. do 22. septembra. Obuka, posvećena mehanizmima evaluacije primjene UNCAC, okupila je 28 predstavnika državnih institucija i civilnog društva Zapadnog Balkana i Moldavije, kao i eksperte iz Koalicije UNCAC-a i RAI-a.

Cilj je bio upoznavanje predstavnika javnog i privatnog sektora, kao i civilnog društva, sa mehanizmima, procedurama i standardima u pogledu evaluacije primjene UNCAC, te konkretno implementacije poglavlja II – *Preventivne mjere* i V – *Povraćaj imovine*, koja su trenutno u fokusu II ciklusa evaluacije. Učesnici su imali priliku da razmijene informacije, iskustva, dobre prakse i izazove u pogledu evaluacije UNCAC u svojim zemljama. Poseban akcenat stavljen je na važnost saradnje NVO sektora sa državnim antikorupcijskim institucijama u domenu implementacije Konvencije, te posebno u cilju jačanja transparentnosti i otvorenosti samog procesa evaluacije.

Radi podsjećanja, u II ciklusu UNCAC evaluacije, koji je počeo 2015, Crnu Goru ocjenjuju Estonija i Irak, kako je to žrijebom prethodno utvrđeno. Agencija je do sada dostavila

popunjeni Upitnik o samoprocjeni Sekretarijatu UNODC, a sljedeći korak je održavanje video konferencije sa evaluatorima, te posjeta evaluatora Crnoj Gori.

Kancelarija Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) u Crnoj Gori

U cilju daljeg jačanja kapaciteta u dijelu davanja mišljenja na antikorupcijske propise, donošenja i sprovođenja planova integriteta i izrade Strateškog razvojnog plana Agencije, predstavnici UNDP-a pružaju tehničku podršku ASK-u, i to kroz angažovanje međunarodnih, odnosno regionalnih eksperta koji će pružiti podršku unapređenju kapaciteta Agencije u pomenutim oblastima rada.

U izvještajnom periodu održani su intervjuji za angažovanje pomenutih eksperata kojima su prisustvovali predstavnici Agencije zajedno sa predstavnicima UNDP-a, nakon čega su izabrani najbolje ocijenjeni kandidati.

U pogledu oblasti **planova integriteta** angažovani eksperti sa predstavnicima Agencije trenutno rade na finalizaciji metodologije za procjenu antikorupcijskih instrumenata u organima vlasti i to u pilot sektorima **državne uprave i socijalne i dječje zaštite**. Finalni proizvod saradnje će biti preporuke za unapređenje planova integriteta u odabranim institucijama. U pogledu **analize propisa u odnosu na rizike od korupcije**, angažovani eksperti rade na unapređenju *Metodologije za procjenu rizika od korupcije u propisima* u cilju efikasnijeg i produktivnijeg sprovođenja ove nadležnosti Agencije. Cilj je da se, između ostalog, analizira potreba za uvođenjem analize propisa u odnosu na rizike od korupcije kao obavezan dio procesa izrade zakona.

U domenu izrade **Strateškog plana Agencije** angažovan je ekspert koji će u periodu koji slijedi izvršiti analizu stanja, dok je za oktobar planiran sastanak sa konsultantom na kojem će biti dogovorena dalja dinamika aktivnosti, kao i edukacija rukovodstva i službenika Agencije o predmetnoj temi.

Regionalna antikorupcijska inicijativa za jugoistočnu Evropu (RAI)

„RAI SEE TAC“ projekat

Predstavnici Agencije učestvovali su 9. jula na Regionalnom sastanku povodom mapiranja dva sektora najranjivija na korupciju kada je u pitanju sprovođenje **mehanizama za procjenu rizika od korupcije u institucijama (CRA)** i **mehanizama za procjenu rizika od korupcije u zakonima (CPL)**, koji je održan u online formatu u okviru RAI projekta *Southeast Europe - Together Against Corruption (SEE-TAC)*.

Sastanak je predstavljaо finalizaciju mapiranja dva najosjetljivija sektora na korupciju koja će dalje biti analizirana kroz „SEE TAC“ projekat, a uslijedio je nakon sprovedenog istraživanja i organizovanja bilateralnih sastanaka predstavnika RAI-a sa predstavnicima svih relevantnih institucija zemalja korisnica projekta. Na sastanku je konsenzusom svih

prisutnih prihvaćeno da oblasti koje će biti predmet dalje procjene rizika od korupcije koristeći ova dva preventivna mehanizma (CPL i CRA) budu **sektor visokog obrazovanja i sektor javnih preduzeća**.

Radi podsjećanja, „SEE-TAC“ projekat obuhvata region Jugoistočne Evrope, sa posebnim fokusom na Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, Kosovo, Moldaviju, Crnu Goru, Sjevernu Makedoniju i Srbiju. Opšti cilj projekta je da doprinese jačanju otpornosti društava Jugoistočne Evrope na korupciju, jačanjem kapaciteta vlada, nevladinih organizacija, privatnog sektora i medija za sprječavanje i borbu protiv korupcije.

OECD Izvještaj o konkurentnosti za Jugoistočnu Evropu 2021.

Načelnica Odsjeka učestvovala je 21. septembra na sastanku povodom predstavljanja publikacije Izvještaj o konkurentnosti za Jugoistočnu Evropu 2021, odnosno finalnih nalaza i preporuka za Crnu Goru, koji je okupio kreatore politika iz Crne Gore, OECD-a, međunarodne stručnjake, kao i predstavnike Evropske komisije.

Oblast prevencije korupcije, uključujući rad Agencije, obuhvaćena je pomenutom publikacijom OECD, koja mjeri konkurentnost zemalja Jugoistočne Evrope, uključujući Crnu Goru, kada je u pitanju antikorupcijska dimenzija. U oblasti prevencije korupcije konstatiše se i da je Crna Gora u oblasti antikorupcije **ostvarila najbolji rezultat u svim indikatorima, u poređenju sa ostalim zemljama regionalnog Zapadnog Balkana**. Kako se navodi, Crna Gora je posebno pohvaljena u pogledu *posjedovanja zakonodavstva i metodologije za oblast donošenja i sprovodenja planova integriteta, kao i uspostavljanja stabilnog bilansa o aktivnostima na podizanju javne svijesti o prevenciji korupcije*. U oblasti procjene rizika od korupcije (**planovi integriteta**), Crna Gora ima najveću ocjenu (4.5) u odnosu na sve druge zemlje Zapadnog Balkana, a posebno se ističe da **„Crna Gora ima najnapredniji sistem podrške i monitoringa sprovođenja planova integriteta“**. U oblasti podizanja nivoa svijesti i edukativnih aktivnosti o prevenciji korupcije, Crna Gora ima ocjenu 4.0, gdje je prepoznato da **„jedino Crna Gora mjeri efektivnost aktivnosti na podizanju svijesti kroz godišnje ispitivanje javnog mnjenja**, koje mjeri procenat građana koji bi prijavili korupciju, koji tvrde da znaju šta radi crnogorska ASK i koji vjeruju da je Agencija doprinijela ukupnoj borbi protiv korupcije, kao i da njene kampanje podstiču građane na borbu protiv korupcije itd (ASK i „Defacto“, 2019).

Mreža preventivnih antikorupcijskih tijela (NCPA)

Agencija je na zahtjev Mreže preventivnih antikorupcijskih tijela (NCPA) popunila, prevela i dostavila **Upitnik o zviždačima** - zakonodavstvu i mehanizmima, u kojem je pružila sve potrebne informacije o zakonskim okvirima i sprovodenju procedura koje su predviđene Zakonom o sprječavanju korupcije u slučaju podnošenja prijave zbog sumnje na ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, kao i zaštiti zviždača, ostvarenim rezultatima Agencije i primjerima iz prakse u pomenutoj oblasti.

Takođe, predstavnice Agencije učestvovale su 16. septembra **na plenarnoj sjednici NCPA**, u okviru koje su predstavljena četiri nova člana Upravnog odbora Mreže, i to predstavnici Ekvadora, Grčke, Maroka i Albanije. Tokom sjednice bilo je riječi o aktualnim projektima koje sprovode zemlje članice, a koji se, između ostalog, odnose na upotrebu modernih alata i tehnologije u prevenciji i identifikovanju korupcije (Italija), izvještaje o prihodima i imovini (Francuska), zviždače (Sjeverna Makedonija), transparentnost u poslovnom sektoru (Estonija i Tunis), ulogu medija u prevenciji i identifikovanju korupcije (Palestina), izazove i dobre prakse u pogledu monitoringa sprovođenja nacionalnih antikorupcijskih strategija i dr.

NEIWA

Pomoćnik direktorice ASK- a učestvovao je na Međusesijskom sastanku NEIWA- Mreže evropskih tijela za integritet i zviždače (The Network of European Integrity and Whistleblowing Authorities).

Radi podsjećanja, Agencija je aktivni učesnik NEIWA mreže koja se bavi načinima implementacije EU Direktive o zviždačima, koja obavezuje države članice EU da uspostave menahizam implementacije navedene Direktive do kraja 2021. godine. Crna Gora posredstvom Agencije za sprječavanje korupcije, iako nije članica EU, najvećim dijelom ima uspostavljen zakonodavni okvir i praksu u oblasti zviždača, u skladu sa Direktivom, i kao posmatrač u NEIWA mreži dijeli iskustva sa državama članicama EU koje su tek u procesu uspostavljanja zakonodavnog okvira za tu oblast. Do sada, svega sedam država EU je uspostavilo taj mehanizam.

Aktivno učešće ASK u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji

Predstavnici Agencije, kao članovi ovog tijela, prisustvovali su Konstitutivnoj sjednici **Radne grupe za poglavlje 23 - Pravosudje i temeljna prava**, koja je održana 21. jula u organizaciji Kancelarije za evropske integracije. U periodu koji je uslijedio održani su sastanci radne grupe, kao i plenarna sjednica. Takođe, Agencija je Radnoj grupi dostavila informaciju o realizovanim aktivnostima u cilju ispunjavanja privremenih mjerila za koje je zadužena u pregovaračkom Poglavlju 23, čije ispunjavanje je od izuzetnog značaja za zatvaranje ovog poglavlja u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

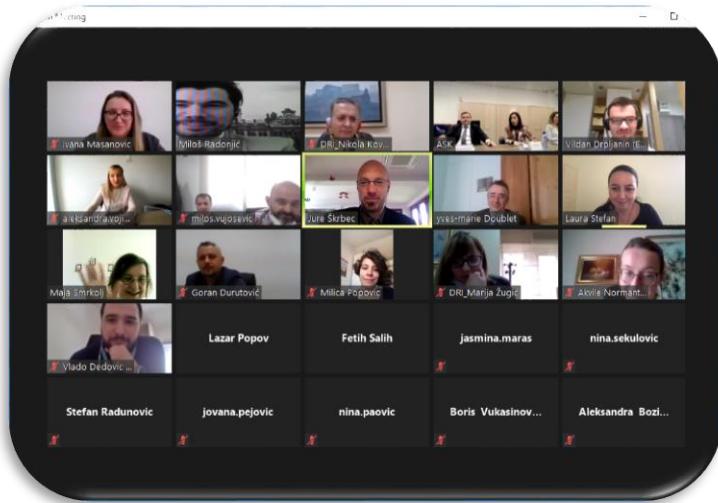
Menadžment Agencije održao je sastanak sa šefom RG za pregovaračko Poglavlje 23, kako bi se konkretizovale dalje aktivnosti na punoj implementaciji privremenih mjerila iz istoimenog poglavlja, za koje je zadužena Agencija.

Povodom nezvaničnog **Radnog dokumenta EK o stanju u poglavljima 23 i 24 u Crnoj Gori (Non-paper)** pripremljena je uporedna analiza izvještaja i posljednjeg monitoring Izvještaja EK (*Progress Report 2020*), koja je predstavljena na **sjednici Savjeta Agencije, konferenciji za štampu** posvećenoj ovoj temi, kao i na **sjednici Odbora za antikorupciju 28. jula**.

Analiza je pokazala da je Agencija u periodu od oktobra 2020. do maja 2021. godine **ostvarila napredak u svim oblastima rada i da u najnovijem Non-pejperu nije identifikovan nijedan izazov koji je njenom radu pripisan u prethodnim izvještajima**. Analiza je dostupna na web-sajtu Agencije.¹²

Načelnica Odsjeka za međunarodnu saradnju sastala se sa predstavnicom Delegacije EU u Crnoj Gori. Na sastanku je pružena puna podrška DEU za aktuelne i buduće aktivnosti Agencije.

Ekskertska misija EK

U izvještajnom periodu, predstavnici Evropske komisije i Agencije za sprječavanje korupcije razmjenjivali su i usaglašavali tekst **Izvještaja EK o radu Agencije**, koji su sačinili eksperti EK. Izvještaj je rezultat dubinske analize o radu Agencije u svim oblastima rada (strateško planiranje, unutrašnja organizacija, konkretni predmeti u radu ASK, interne i eksterne obuke), a njegova izrada podrazumijevala je prikupljanje velikog broja dokumenata (zakona, podzakonskih

akata, konkretnih odluka i mišljenja Agencije), kao i seriju sastanaka sa predstavnicima Agencije, kako bi eksperti dobili odgovore na pitanja iz oblasti njihovog interesovanja. Nakon misije, u čijoj organizaciji je učestvovala Agencija, EK je dostavila finalni tekst Izvještaja u kojem je konstatovano da **Agencija u svom radu nema nijedan preostali izazov koji je potrebno adresirati, već da za veću efikasnost njenog rada treba pristupiti izmjeni određenih zakonskih tekstova i procedura**.

Bilateralna saradnja

Svjetska banka (World Bank)

Agencija je od februara 2021. godine korisnik projektne podrške Svjetske banke. Cilj ekspertize Svjetske banke je analiza trenutnog stanja u pogledu kvaliteta podataka koje

12

http://www.antikorupcija.me/media/documents/Uporedni_prikaz_o_napretku_ASK_u_ivje%C5%A1tajima_Evropske_komisije_2019._i_2020_OPX8d4q.pdf

Agencija proizvodi i za potrebe krajnjih korisnika objavljuje na svojoj internet stranici, kao i mogućnost razvoja sistema otvorenih podataka u Agenciji.

Eksperti su u periodu obuhvaćenom ovim izvještajem pripremili analizu stanja koja bi trebalo da posluži kao polazna osnova za dalji razvoj **sistema otvorenih podataka u Agenciji**.

Ambasada SAD u Podgorici

Predstavnici Agencije sastali su se 22. jula sa predstavnicima Ambasade SAD u Crnoj Gori. Poseban fokus bio je na prethodno dogovorenoj podršci u pogledu jačanja kapaciteta menadžmenta Agencije kroz implementaciju obuke o sistemu upravljanja kvalitetom prema zahtjevima standarda ISO 9001. Cilj ove obuke jeste unapređenje kvaliteta rada zaposlenih u Agenciji, snaženje komunikacije, organizacije, odgovornosti, liderstva i koordinacije radnih procesa. Projektne aktivnosti su u toku.

Bilateralna posjeta Sloveniji

Menadžment Agencije je u septembru posjetio **slovenačku Komisiju za sprečavanje korupcije** u cilju razmjene iskustva i prakse u zajedničkim oblastima rada, naročito kada je u pitanju oblast planova integriteta kao preventivnog mehanizma koji slovenačka Komisija primjenjuje dugi niz godina. Takođe, tom prilikom dogovoreni su mogući modaliteti buduće saradnje između dvije sroдne institucije.

11.3. Ostale aktivnosti

Predstavnici Agencije održali su seriju bilateralnih sastanaka sa novoimenovanim predstavnicima Crne Gore u stalnim predstavništvima i misijama Crne Gore u inostranstvu, u cilju njihove pripreme:

- pripremni sastanak povodom odlaska na dužnost zamjenika stalnog predstavnika u Stalnoj misiji Crne Gore pri Ujedinjenim nacijama sa sjedištem u Beču;
- pripremni sastanak povodom odlaska na dužnost izvanredne i opunomoćene ambasadorke Crne Gore u Republici Italiji;
- pripremni sastanak povodom odlaska na dužnost šefa Misije Crne Gore pri Evropskoj uniji;
- pripremni sastanak povodom odlaska na dužnost šefice Stalne misije Crne Gore pri Savjetu Evrope sa sjedištem u Strazburu.

2. SARADNJA SA CIVILNIM SEKTOROM

U III kvartalu nastavljena je saradnja sa NVO sektorom organizovanjem **radnog sastanka** sa predstavnicima nevladinog sektora (CeMI, CEGAS, IA i GA). Cilj sastanka bio je poboljšanje izborne regulative i praćenje izbornog procesa.

Vršilac dužnosti pomoćnika direktorice ASK učestvovao je na **panel diskusiji** *Unapređenje normativnih rješenja zaštite zviždača u Crnoj Gori*, koju je u on-line formatu organizovao Centar za razvoj nevladinih organizacija.

Direktorica Agencije izlagala je na **panel diskusiji** koja je organizovana u okviru projekta *Podrška donosiocima odluka u implementaciji antikorupcijskih standarda*, koju CeMI sprovodi uz podršku Međunarodne fondacije za izborne sisteme (IFES) i Centralne i istočno-evropske pravne inicijative (CEELI).

3. UPRAVLJANJE INFORMACIONIM SISTEMOM AGENCIJE

Unapređenje web-sajta i nadogradnja informacionog sistema

Kako su krajem II i početkom III kvartala istekli svi ugovori sa kompanijama koje pružaju usluge održavanja, a koji podrazumijevaju i razvoj IT sistema, nije bilo aktivnosti u smislu implementacija i nadogradnji aplikativnog softvera i web-sajta.

U toku redovnih aktivnosti na web-sajtu Agencije pripremljeno je i omogućeno sve što je potrebno za nesmetano praćenje aktivnosti rada Odsjeka za sprovođenje mjera kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, za kampanju koja je u toku.

Takođe, pružena je kompletna tehnička podrška organizovanja V kruga evaluacije GRECO, održane u prostorijama Agencije u periodu od 27. septembra do 1. oktobra 2021.

U toku je realizacija javnih nabavki kojima će biti obezbijeđena podrška za dalji nesmetan razvoj i unapređenje informacionog sistema.

Redovan monitoring, upotreba bezbjednosnih alata i opreme u cilju jačanja informacione bezbjednosti

U izvještajnom periodu fokus je bio i na održavanju stabilnosti rada sistema i njegove bezbjednosti.

Ostale aktivnosti

Uprkos navedenim izazovima, u kontinuitetu se rade analize informacionog sistema, kako bi se na najbolji način utvrdile eventualne potrebe za izmjenama ili nadogradnjama u periodu koji slijedi.

III FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

---

1. IZVRŠENJE BUDŽETA ASK

Agencija je u obavezi da sačinjava kvartalne finansijske izvještaje i dostavlja ih Ministarstvu finansija, najkasnije do 15. u prvom mjesecu narednog kvartala tekuće godine za prethodni kvartal, na obrascima 3 i 5, shodno članu 3 Pravilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave.

Budžet Agencije za 2021. godinu iznosi **1.489.596,86€**.

Plan budžeta Agencije za period 01.01-30.09.2021. godine iznosi **1.125.052,70€**, od čega je utrošeno **815.396,43** (procenat izvršenja je **72,47%**).

*Ukupni izdaci Agencije za period 01.01-30.09.2021. godine iznose **815.396,43€**, od čega:*

2. JAVNE NABAVKE

U III kvartalu 2021. godine realizovana je nabavka pokrenuta u skladu sa Planom javnih nabavki za 2021, broj: 01-124/4, 29.01.2021. godine, a tiče se usluge obnove godišnjih licenci za bezbjednosnu opremu i alate (redovno godišnje produženje licenci) i softvera za bezbjednost u pet (5) partija kroz ESJN (CeJN). U skladu sa tim, zaključeno je pet (5) ugovora.

Kako je Zakon o budžetu („Službeni list“ br. 70) donešen 25.06.2021. godine, Agencija je u III kvartalu izvršila Izmjene i dopune Plana javnih nabavki za 2021. godinu (br. 06-124/7, od 31.08.2021. godine) i iste, nakon dobijene saglasnosti Ministarstva finansija i socijalnog staranja (br. 07-124/9, od 15.09.2021. godine), objavila na ESJN (br. #691, portal Centralizovanih elektronskih javnih nabavki Crne Gore) 16.09.2021. godine.

U periodu od 01.07. do 30.09.2021. godine obezbjeđivane su usluge neživotnog osiguranja zaposlenih koje se odnose na kolektivno kombinovano osiguranje i dopunsko kolektivno osiguranje na mjesecnom nivou, kao i usluge zakupa parking mjesta.

Zaključeni ugovori o javnim nabavkama prikazani su u tabeli:

UGOVORI O JAVNIM NABAVKAMA	Datum zaključenja
1. Obnova godišnjih licenci za bezbjednosnu opremu i alate (redovno godišnje produženje licenci) i softveri za bezbjednost, PARTIJA II: Obnova licenci za Fortigate, Fortiweb i Fortianalyzer, ugovor zaključen sa ponuđačem „Digit Montenegro“ d.o.o. Podgorica	20.09.2021.
2. Obnova godišnjih licenci za bezbjednosnu opremu i alate (redovno godišnje produženje licenci) i softveri za bezbjednost, PARTIJA I: Obnova Database securit, McAfee endpoint antivirus licenci i McAfee host data loss prevention, ugovor zaključen sa ponuđačem „4SEC“ d.o.o. Podgorica	22.09.2021.
3. Obnova godišnjih licenci za bezbjednosnu opremu i alate (redovno godišnje produženje licenci) i softveri za bezbjednost, PARTIJA III: SafeNet Authentication Manager, ugovor zaključen sa ponuđačem „4SEC“ d.o.o. Podgorica	22.09.2021.
4. Obnova godišnjih licenci za bezbjednosnu opremu i alate (redovno godišnje produženje licenci) i softveri za bezbjednost, PARTIJA IV: Nagios XI Enterprise Edition, ugovor zaključen sa ponuđačem „4 SEC“ d.o.o. Podgorica	22.09.2021.
5. Obnova godišnjih licenci za bezbjednosnu opremu i alate (redovno godišnje produženje licenci) i softveri za bezbjednost, PARTIJA V: Zoom software, ugovor zaključen sa ponuđačem „4 SEC“ d.o.o. Podgorica	22.09.2021.

Zaključeni Ugovori o jednostavnim nabavkama prikazani su u tabeli:

UGOVOR O JEDNOSTAVNIM NABAVKAMA	Datum zaključenja
Kasko osiguranje pet (5) motornih vozila Agencije, ugovor zaključen sa „Lovćen“ osiguranje a.d. Podgorica	24.09.2021.

IV LJUDSKI RESURSI I PRAVNA PITANJA

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije, koji usvojen u I kvartalu, na 43. sjednici Savjeta ASK, **predviđeno je 75 izvršilaca**. U III kvartalu nije bilo novih zapošljavanja. **Trenutan broj zaposlenih na neodređeno vrijeme je 55**, dok je radno mjesto Viši/a namještenik/ca – vozač (van organizacionih jedinica) privremeno popunjeno.

U **Sektoru za sprječavanje sukoba interesa i provjeru prihoda i imovine** nalaze se 3 odsjeka: Odsjek za sprječavanje sukoba interesa javnih funkcionera, Odsjek za provjeru podataka iz izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera i Odsjek za pokretanje upravnih, prekršajnih postupaka i postupanje po zahtjevima za slobodan pristup informacijama, sa 21 radnim mjestom, od kojih je 18 popunjeno, a 3 upražnjena.

U **Sektoru za kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, prevenciju korupcije, integritet, lobiranje i postupanje po prijavama zviždača** nalaze se 4 odsjeka: Odsjek za sprovоđenje mјera kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, Odsjek za postupanje po prijavama zviždača i zaštitu zviždača, Odsjek za integritet i lobiranje i Odsjek za praćenje propisa i davanje mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije, sa 20 radnih mјesta, od kojih je 15 popunjeno, a 5 upražnjeno.

U **Sektoru za međunarodnu saradnju i standarde, edukacije, istraživanja, kampanje i analitiku** nalaze se 3 odsjeka: Odsjek za međunarodnu saradnju, standarde i odnose sa javnošću, Odsjek za edukaciju, istraživanja, kampanje i analitiku i Odsjek za informacione tehnologije, sa 15 radnih mјesta, od kojih je 9 popunjeno, a 6 upražnjeno.

U **Službi za pravne, opšte poslove i upravljanje ljudskim resursima** nalazi se pisarnica sa 13 radnih mјesta, od kojih je 7 popunjeno, a 6 upražnjeno.

U **Službi za finansijske poslove** sva četiri radna mјesta su popunjena.

Izvan organizacionih jedinica ostala je pozicija Sekretara Savjeta (radno mjesto popunjeno) i pozicija Direktora (radno mjesto popunjeno).

REZIME

U III kvartalnom periodu **realizovane su sve aktivnosti** predviđene Planom rada Agencije za 2021. godinu.

U domenu sprječavanja sukoba interesa i poštovanja ograničenja u vršenju javnih funkcija, ASK je u III kvartalu 2021, postupajući po svim primljenim zahtjevima, **dala 38 Mišljenja o postojanju sukoba interesa i ograničenja u vršenju javnih funkcija, za 72,7% više u odnosu na isti izvještajni period prethodne godine. U prvih devet mjeseci 2021. Agencija je dala 137 Mišljenja**, više nego čitave prethodne godine, i najviše u odnosu na isti izvještajni period od 2017. godine. Nakon datih Mišljenja Agencije, u III kvartalu 2021. godine podnijete su **4 ostavke na javne funkcije**.

Očekivano, zbog pandemije virusa Covid19, te finansijske krize koju je ona prouzrokovala, u tekućoj godini zabilježen je značajno manji broj prijavljenih poklona i sponzorstava, dok se, sa druge strane, iz istih razloga, bilježi **povećanje broja prijavljenih donacija (za 50,1% više u odnosu na prethodnu godinu)**, kao i **konstantan trend rasta prijavljenih donacija od početka rada Agencije (šestostruko više nego 2016)**. Najveći broj donacija je u oblasti zdravstva (ljekovi i medicinska sredstva, medicinska oprema, dezinfekcionalna sredstva, tehnička i kancelarijska oprema i slično), te oblasti socijalne i dječje zaštite i obrazovanja.

U prva tri kvartala 2021. godine dostavljeno je za **18% više izvještaja o prihodima i imovini u odnosu na godišnji nivo u 2020. godini**, što je posljedica **povećanja broja novoimenovanih javnih funkcionera**, kao i **većeg broja izvještaja koje javni funkcioneri dostavljaju po prestanku funkcije**. Ovim je dodatno **povećan obim rada nadležnog Odsjeka**, posebno u dijelu administrativno-tehničke provjere izvještaja.

U zakonom propisanom roku **90,12% javnih funkcionera i državnih službenika ispunilo je svoju zakonsku obavezu predavanja redovnog godišnjeg izvještaja**.

Nastavljena je provjera tačnosti i potpunosti podataka u izvještajima, pa je u prvih devet mjeseci ove godine u tom smislu **provjereno 649 izvještaja**. Svi izvještaji u kojima su uočena moguća kršenja Zakona proslijedeni su ili će biti proslijedeni Odsjeku za pokretanje upravnih i prekršajnih postupaka i postupanje po zahtjevima za slobodan pristup informacijama.

Odlukom Predsjednika Crne Gore od 14. septembra 2021. godine **raspisani su izbori za odbornike u SO Mojkovac, SO Petnjica i Skupštinu Prijestonice Cetinje**, koji će biti održani **5. decembra 2021**. S tim u vezi, Agencija je usvojila i objavila „Plan kontrole i nadzora za izbornu kampanju za lokalne izbore koji će biti održani 5. decembra 2021. godine.“

Po svim osnovima rada Odsjeka za kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja **u III kvartalu** izvršena je kontrola **432 dostavljenih izvještaja** od strane obveznika ZFPSiIK o redovnom radu i u toku izborne kampanje u opština Mojkovac, Petnjica i Cetinje (u ovom izvještaju obuhvaćeni su podaci za prvih 16 dana izborne kampanje). Agencija je, radi dostavljanja izvještaja u roku, kao i kod uočenih tehničkih

nepravilnosti vezano za obaveze u toku izborne kampanje, uputila ukupno **6 upozorenja** organima vlasti, na koja su svi pozitivno reagovali.

U III kvartalu 2021. godine bilo je **35 prijava zviždača**. Agencija je već u prvih devet mjeseci 2021. godine zaprimila značajno više prijava zviždača u odnosu na cijelokupnu 2016., 2017. i 2020. godinu, a na godišnjem nivou 2018. i 2019.

Od ukupnog broja prijava zviždača u III kvartalu 2021. godine, **11 je podnijeto anonimno**. Posmatrano na devetomjesečnom nivou, u prva tri kvartala 2021. od ukupnog broja dostavljenih prijava **26,4% su podnesene anonimno**, što je značajno manje u odnosu na iste periode prethodnih godina.

U III kvartalu u radu pred Agencijom bile su ukupno **134 prijave zviždača** (uključujući i prijave iz prethodnog perioda), **okončano je 9 postupaka i u 3 utvrđeno postojanje ugrožavanja javnog interesa**. Time je već u prva tri kvartala 2021. godine premašen broj postupaka po prijavama u kojima je utvrđeno postojanje ugrožavanja javnog interesa u odnosu na godišnji nivo svih prethodnih godina rada ASK.

Agencija je **4 prijave zviždača** proslijedila **drugim nadležnim institucijama**, i svi postupci su u toku. Inače, pred drugim nadležnim organima u toku je i 25 postupaka po prijavama zviždača iz prethodnog perioda.

Tokom III kvartala podnijet je **jedan zahtjev za zaštitu zviždača**, koji je u toku. Prateći realizaciju preporuka datih u prethodnom periodu, Agencija je konstatovala da 1 preporuka nije realizovana i u tom smislu postupila u skladu sa ovlašćenjima koja proizilaze iz odredbe člana 63 ZSK. U toku je i jedan postupak po zahtjevu iz 2020. godine.

Podsjećamo da je Agencija već u prvoj polovini 2021. donijela više pozitivnih mišljenja na zahtjeve za zaštitu zviždača u odnosu na godišnji nivo prethodne četiri godine rada ASK, a na istom nivou kao tokom cijele 2016., kada je bilo i najviše zahtjeva za zaštitu.

U III kvartalu **jedan organ je po prvi put donio rješenje o određivanju menadžera integriteta**, dok je **13 organa vlasti** informisalo Agenciju o promjeni menadžera integriteta, odnosno o imenovanju novog lica za menadžera integriteta. **Četiri organa vlasti prvi put su usvojila i Agenciji dostavila plan integriteta**.

Agencija je započela projekt sa **Programom Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP)** u Crnoj Gori, u cilju razvoja i sprovođenja metodologije za procjenu antikorupcijskih instrumenata u organima vlasti. Između ostalog, metodologija podrazumijeva **razvoj kriterijuma i indikatora u vezi sa planovima integriteta**, na osnovu čega će biti izvršeno bodovanje i rangiranje organa vlasti u relevantnim sektorima.

U izvještajnom periodu donijeta su **dva rješenja o produženju odobrenja za obavljanje djelatnosti lobiranja**, po zahtjevu lobista. Donijeto je i jedno rješenje o prestanku važenja

odobrenja za obavljanje djelatnosti lobiranja. **U registar lobista je trenutno upisano pet fizičkih lica i jedno pravno lice.**

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je u septembru 2021. godine obrazovalo **Radnu grupu za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lobiranju**, u cilju unapređenja instituta lobiranja u Crnoj Gori, koja je počela sa radom 14. septembra i čiji su članovi i tri službenika Agencije. U cilju obezbeđenja dalje podrške u oblasti lobiranja, Agencija i relevantni predlagač zakona **imaju ekspertsку pomoć u finalizaciji rješenja za izmjene normativnog okvira u ovoj oblasti**, u okviru II faze Projekta Savjeta Evrope za borbu protiv ekonomskog kriminala u Crnoj Gori.

Agencija je samo u prvih 9 mjeseci 2021. godine donijela 7 mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije, jednak broj kao u prethodne tri godine rada ukupno.

U izvještajnom periodu realizovano je više aktivnosti koje se odnose na unapređenje **Metodologije za analizu propisa**, u cilju određenja rizičnih oblasti od nastanka korupcije. Naime, na inicijativu Agencije, Metodologija na osnovu koje Odsjek planira svoje aktivnosti i sprovodi analize rizika od pojave korupcije u propisima, predmet je analize međunarodnog eksperta koji je angažovan u sklopu podrške koju UNDP pruža Agenciji.

Agencija je u III kvartalu 2021. **pokrenula 98 upravnih postupaka protiv javnih funkcionera. Okončano je ukupno 47 postupaka** (uključujući predmete iz prethodnog perioda) i kršenje Zakona utvrđeno u **91,5%** predmeta.

Agencija je već u prvih devet mjeseci 2021. godine pokrenula više upravnih postupaka u odnosu na godišnji nivo prethodne tri godine.

Dodatno, **procenat utvrđenih kršenja zakona značajno je veći u prva tri kvartala 2021. godine u odnosu na iste izvještajne periode prethodne dvije godine.**

Zbog kršenja antikorupcijskih zakona iz svoje nadležnosti, Agencija je u III kvartalu 2021. godine pokrenula ukupno **257 prekršajnih postupaka** (253 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka i 4 prekršajna naloga). Tokom izvještajnog perioda **okončana su ukupno 254 postupka** (uključujući postupke po zahtjevima iz prethodnih godina i realizovane naloge), od čega su **u 90,2% izrečene sankcije**. Ukupan iznos novčanih kazni, uključujući i realizovane naloge, iznosi **43.570€**.

Već u prva tri kvartala 2021. godine Agencija je pokrenula gotovo dvostruko više prekršajnih postupaka u odnosu na 2020. godinu, a značajno više u odnosu na godišnji nivo prethodne četiri godine rada ASK. Ovo je prvenstveno generisano većim brojem **pokrenutih postupaka u oblasti provjere prihoda i imovine**, uslijed intenzivnijeg rada i proaktivnog pristupa ASK.

Takođe, ASK je već u prva tri kvartala 2021. godine izdala za čak **31,1%** više prekršajnih nalog u odnosu na broj izdatih naloga tokom prethodne tri godine ukupno.

Agencija je u izvještajnom periodu, kao nacionalni koordinator obaveza koje proističu iz članstva Crne Gore u Grupi zemalja za borbu protiv korupcije Savjeta Evrope (GRECO), posebno bila posvećena sveukupnoj organizaciji i pripremi **posjete GRECO eksperata Crnoj Gori**, što je obavezna faza u sprovođenju V kruga evaluacije koja je posvećena ocjeni integriteta i prevencije korupcije kod najviših nivoa izvršne vlasti i policije. Evaluacioni tim GRECO boravio je u periodu od 27. septembra do 1. oktobra u Crnoj Gori. Evaluacioni izveštaj koji sačini ekspertske tim GRECO biće usvojen na Plenarnoj sjednici u toku 2022. godine.

U trećem kvartalu Agencija je nastavila sprovođenje projektnih aktivnosti usmjerenih na povećanje kapaciteta rada, posebno u dijelu analize potreba u razvoju **sistema otvorenih podataka, oblasti zviždača, planova integriteta, analize propisa u odnosu na rizike od korupcije i u dijelu strateškog planiranja unutar Agencije**.

Dodatno, poseban fokus i doprinos Agencije u okviru međunarodne saradnje ogledao se u dostavljanju konstruktivnih komentara i informacija u cilju što objektivnijeg monitoringa kada je u pitanju oblast prevencije korupcije i rad Agencije (Ekspertski izvještaj EK o radu Agencije, Izvještaj Svjetske banke o kapacitetima ASK, Izvještaj Westminsterske fondacije o saradnji ASK i Parlamenta, itd).

Medijska slika o ASK bila je dominantno pozitivna. Prema podacima „*Represent Communications*“, agencije koja na mjesecnom nivou za potrebe ASK izrađuje analizu prisutnosti ove institucije u medijima, za prvi devet mjeseci 2021. godine zabilježeno je za **37,6% više pozitivnih**, kao i za **37,2% manje negativnih objava** o ASK u odnosu na cijelu 2020. godinu.

Podgorica, 22. oktobar 2021. godine

Broj: 01-480/9

DIREKTORICA
Jelena Perović, s.r

ANEKSI

ANEKS 1

SPREČAVANJE SUKOBA JAVNOG I PRIVATNOG INTERESA U VRŠENJU JAVNIH FUNKCIJA /SUKOB INTERESA/NESPOJIVOST FUNKCIJA

	Mišljenja Agencije			Odluke/akta zbog sprječavanja sukoba interesa		Odluke/akta zbog poštovanja ograničenja		Ostavke javnih funkcionera		Prekršajni postupci	Izrečene sankcije	Predmeti proslijedeni tužilaštvu
	Sukob interesa	Ograničenja u vršenju javnih funkcija	Status javnog funkcionera	Ukupan broj Odluka/akata	Broj odluka sa utvrđenim kršenjem	Ukupan broj Odluka/akata	Broj odluka sa utvrđenim kršenjem	Na osnovu Mišljenja	Na osnovu Odluka			
Januar-mart	14	25	12	-	-	3	1	4	-	2 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka (u jednom traženo oduzimanje imovinske koristi stečene prekršajem)	Okončano ukupno 2 postupaka iz prethodnih godina - 2 novčane kazne u iznosu od 350€	
April-jun	5	30	11	3	-	10	2	6	-	1 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka	Okončana 3 postupka (1 iz 2021, 1 iz 2020, 1 iz 2019) - 1	

											opomena i 2 novčane kazne u ukupnom iznosu od 750€. U dva predmeta (iz 2021. i 2019) oduzeta je imovinska korist u ukupnom iznosu od 8.655€.	
Jul- septembar	10	18	10	2	2	13	11	4	-	-	Okončan 1 postupak iz 2021 - 1 novčana kazna u iznosu od 300€	
Oktobar- decembar												
UKUPNO		135		5	2	26	14	14	3 zahtjeva		5 n.k. u iznosu od 1.400€; 1 opomena; oduzeta imovinska korist u iznosu od 8.655€	

ANEKS 2

KONTROLA PRIMLJENIH POKLONA, DONACIJA I ZAKLJUČENIH SPONZORSTAVA

	Prijavljeni pokloni	Prijavljena sponzorstva	Prijavljene donacije	Provjereni izvještaji	Utvrđene nepravilnosti	Mišljena Agencije	Prekršajni postupci	Izrečene sankcije
Januar-mart	30	23	1.291	-	-	1	-	-
April-jun	16	3	240	Svi pristigli izvodi iz evidencije poklona organa vlasti i pisani izvještaji o primljenim sponzorstvima i donacijama su provjereni i u njima nije bilo utvrđenih nepravilnosti	Nije bilo utvrđenih nepravilnosti	1	-	-
Jul-septembar	-	-	-	-	-	-	-	-
Oktobar-decembar								
UKUPNO	46	26	1.531	-	-	2	-	-

ANEKS 3

EFIKASNA PROVJERA IZVJEŠTAJA O IMOVINI I PRIHODIMA JAVNIH FUNKCIJERU

	Dostavljeni izvještaji o prihodima i imovini po različitim osnovima				Administra tivno-tehnička provjera Izvještaja o prihodima i imovini	Provjereni izvještaji shodno Godišnjem planu provjere u smislu tačnosti i potpunosti	Dodatna provjera izvještaja shodno Godišnjem planu provjere	Odluke/akta u oblasti provjere izvještaja o prihodima i imovini	Ukupan broj Odluka/ akata	Broj odluka sa utvrđenim krišnjem	Prekršajni postupci zbog nepredavanja izvještaja	Prekršajni postupci - netačni podaci	Izrečene sankcije	Predmeti ustupljeni tužilaštvu
	Javni funkcioneri	Državni službenici	Notari	Javni izvršitelji										
Januar-mart	5.605	1.541	55	31	6.917	173	-	34	31	100 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka (50 zbog nepodnošenja izvještaja o prihodima i imovini 30 dana po prestanku funkcije, 48 zbog nepodnošenja izvještaja o prihodima i imovini godinu dana po prestanku funkcije; 2 zahtjeva zbog neobavještavanja u roku od 30 dana od dana prelaska	29 prekršajnih naloga	Okončana ukupno 134 postupka (uključujući i postupke pokrenute po zahtjevima iz prethodnih godina) - 93 novčanih kazni u iznosu od 21.360€ i 30 opomena; Realizovano je 13 prekršajnih naloga iz 2021. u iznosu od 4.522€ (svi blagovremeno plaćeni)		

									na drugu funkciju)				
									33 prekršajna nalog (4 naloga zbog neobavještava nja u roku od 30 dana od dana prelaska na drugu funkciju; 29 naloga zbog nepredavanja izvještaja 30 dana po stupanju na funkciju)				
April – jun	946	49	4	5	1.319	247	Dodatna provjera izvještaja, u skladu sa Godišnjim planom provjere za 2021, započeta je u II kvartalu i trajeće do kraja godine	34	32	387 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka (372 zbog nedostavljanja redovnog godišnjeg izvještaja u zakonskom roku; 7 zbog nepodnošenja izvještaja o prihodima i imovini 30 dana po prestanku funkcije; 8 zbog nepodnošenja	32 prekršajna nalog	Riješeno: 70 predmeta po zahtjevima iz 2021. – 51 novčana kazna u iznosu od 11.450€; 10 opomena ; 61 predmet iz prethodnih godina – 27 novčanih kazni u iznosu od 5.155€ i 25 opomena. Realizovana su 23 prekršajna	

									izvještaja o prihodima i imovini godinu dana po prestanku funkcije)		naloga iz 2021. - 22 blagovremen o plaćena u iznosu od 7.679€; u jednom predmetu traženo sudske odlučivanje i sud izrekao 1 opomenu.		
Jul - septembar	1.256	62	3	7	1.328	229	Dodatna provjera izvještaja, nastavljena je u III kvartalu i trajeće do kraja godine	32	32	156 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka (1 zbog nedostavljanja redovnog godišnjeg izvještaja u zakonskom roku; 61 zbog nepodnošenja izvještaja o prihodima i imovini 30 dana po stupanju na	94 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka 1 prekršajni nalog	Riješeno: 211 predmeta po zahtjevima iz 2021. - 128 novčanih kazni u iznosu od 30.350€; 62 opomene; 18 predmeta iz prethodnih godina - 11 novčanih kazni u iznosu od 2.120€ i 6 opomene.	

									javnu funkciju; 94 zbog nepodnošenja izvještaja o prihodima i imovini 30 dana po prestanku funkcije)		Realizovana su 4 prekršajna naloge – u svima traženo sudsko odlučivanje i sud izrekao 2 novčane kazne u iznosu od 450€ i 2 opomene .	
Oktobar-decembar												
UKUPNO	7.807	1.652	62	9.564	649	-	100	95	643 zahtjeva; 36 naloga	94 zahtjeva; 62 naloga	310 novčanih kazni u iznosu od 70.435€ i 133 opomene; realizovano 40 nalogu u iznosu od 12.651€ i 3 opomene (nakon sudskog odlučivanja)	

ANEKS 4

KONTROLA FINANSIRANJA POLITIČKIH SUBJEKATA I IZBORNIH KAMPAJNA

	Broj izvještaja političkih subjekata o redovnom radu	Odluke organa vlasti o visini budžetskih sredstava za finansiranje redovnog rada političkih subjekata	Broj izvještaja političkih subjekata u toku izborne kampanje	Broj izvještaja organa vlasti i pravnih lica u toku izborne kampanje	Broj kontrola dostavljenih izvještaja	Broj kontrola poštovanja zabrana i ograničenja propisanih zakonom	Broj prigovora/pokrenutih postupaka zbog sumnji u kršenje ZFPSiK	Predmeti uступljeni tužilaštvu	Prekršajni postupci	Izrečene sankcije
Januar-mart	47 - god. Izvješ. 41 - članarina	26	21 (15-dnevnih) 6 (privremenih) 6 (medijsko) 2 (o troškovima)	419 - zapošljavanja (415 NK + 4 HN); 1039 putnih (843 NK+196 HN); 294 analitičke (216 NK+ 78 HN); 97 (7-dnevna-budžetska rezerva, socijalna davanja - 76 NK + 21 HN); 16 odluka o raspod. sredstava iz budžetske rezerve (15 NK + 1 HN); 46 (cjenvonika); 39 (Ugovora o medij oglašavanju)	1+2+3+4	16-kontrola na terenu; 55 - dopisi za mjes. potrošnju; 9 - kontrole zapošljavanja (po osnovu podataka Uprave prihoda); 1 kontrola zabrane otpisa duga.	6	1	6 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka; 27 prekršajnih naloga	Okončano 14 postupaka po zahtjevima iz prethodnih godina - 3 novčane kazne u iznosu od 3.280€ i 1 opomena; Realizovano 15 prekršajnih naloga iz 2021. u iznosu od 2.003€ (svi blagovremeni plaćeni)
		8	35 (15-dnevnih - 13 NK 22 HN)	47 - zapošljavanja HN 498 - putnih HN		16-kontrola na terenu;	-	-	11 zahtjeva za	Riješeno: 3 predmeta po

April-jun	4 - god. Izvješ. 1 - članarina		5 (privremenih HN) 6 (medijsko HN) 12 (o troškovima 6 NK + 6 HN)	322 analitičke (36 NK + 286 HN); 49 (7-dnevna- budžetska rezerva, socijalna davanja HN); 167 odluka o raspod. sredstava iz budžetske rezerve (142 NK + 25 HN); 2 (cjenovnika); 27 (Ugovora o medij oglašavanju)	1+2+3+4	45 – dopisi za mjes. potrošnju; 1 – kontrola prijavljenih zapošljavanja kod Uprave prihoda; 3 kontrole zabrane otpisa duga 2.246 lica davalaca priloga političkim subjektima		pokretanje prekšajnih postupaka; 7 prekršajnih nalog	zahtjevima iz 2021 - 2 novčane kazne u iznosu od 2.410€; 7 predmeta po zahtjevima iz prethodnih godina – 3 novčane kazne u iznosu od 1.130€, 2 opomene Realizovano 12 prekršajnih nalog iz 2021. - 9 blagovreme no plaćeno u iznosu od 1.268€; u 3 predmetu traženo sudsko odlučivanje i sud izrekao 2 opomene i 1 oslobađajući presudu.
------------------	---	--	---	--	----------------	---	--	--	--

Jul-septembar	2 članarine	2	1 (15-dnevni)	239 – putni n.; 94 - analitičke k.; 18 - zapošljavanja; 10 (7-dnevni izvještaj o soc. i jednokratnim davanjima); 16 - izvodi iz rezdera i potrošnji budžetske rezerve; 34 - odluke o raspod. sredstava iz budžetske rezerve; 16 - cjenovnika u kampanji	1+2+3+4	-	-	-	2 zahtjeva za pokretanje prekšajnih postupaka; 3 prekršajna naloga	Riješeno: 10 predmeta po zahtjevima iz 2021 - 2 novčane kazne u iznosu od 6.500€ i 4 opomene; 1 predmet po zahtjevu iz prethodnih godina – oslobađajuća presuda; Realizovana 4 prekršajna naloga (iz 2021. i prethodnih godina) – 1 blagovremeno plaćen u iznosu od 200€; u 3 predmeta traženo sudska odlučivanje i sud izrekao 1 novčanu kaznu u iznosu od 500€, 1
----------------------	--------------------	----------	----------------------	--	----------------	----------	----------	----------	---	--

										opomenu i 1 oslobađajuću presudu.
Oktobar-decembar										
UKUPNO	95	36	94	3.489	3.714	2.392	6	1	19 zahtjeva; 37 naloga	10 novčanih kazni u iznosu od 13.320€ i 7 opomena; realizovan 31 nalog u iznosu od 3.971€ i 3 opomene (nakon sudskog odlučivanja)

ANEKS 5

Januar - Mart	40 (34 fizička lica, 6 pravnih lica)	5	7 (5 iz '20 i 2 iz '21)	8	4 3 iz '20	1	3 iz '20	3	1	3	7	1	1+ (iz '20)	3	3	-	2	-
April - Jun	35 (34 fizička lica, 1 pravno lice)	13	11 (2 iz '21. i 8 iz '20, 1 iz '19)	3	-	2	2 (1 iz '21; 1 iz '20)	1	1	2	6	2	3 (2+ '21; 1-)	2	-	1	-	1
Jul - Septembar	35(32 fizička lica, 3 pravno lice)	11	9 (4 iz '20 i 5 iz '21)	6	5	-	-	-	-	-	4	1	-	-	-	-	-	1
Oktobar - Decembar																		
UKUPNO	110	29	27	17	9	3	5	4	2	5	17	4	4	5	3	1	2	2

ANEKS 6

JAČANJE INTEGRITETA U JAVNOM SEKTORU DONOŠENJEM PLANOVА INTEGRITETA OD STRANE ORGANA VLASTI I IZVJEŠTAVANJE O NJIHOVOM SPROVOĐENJU

	Broj organa koji su imenovali menadžera integriteta	Usvojeni planovi integriteta	Revidirani planovi integriteta (za 2021-2023)	Izvještaji o sprovođenju planova integriteta	Broj preporuka za unapređenje PI i izvještaja o sprovođenju PI	Broj popunjениh upitnika za procjenu efikasnosti i efektivnosti PI	Prekršajni postupci/ Izrečene sankcije	Održane obuke, sastanci i konsultacije

Januar	0	0	0	1	/	0	<p>Riješena 2 predmeta iz prethodnog perioda – 1 novčana kazna u iznosu od 700€ i 1 opomena</p>	13 konsultacija
Februar	0	0	1	6	/	0		32 konsultacije
Mart	0	0	3	56	/	0		1 obuka 111 konsultacija
April	2	0	3	603	/	0		13 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka; Riješena 4 predmeta po zahtjevima iz 2020 – 1 novčana kazna u iznosu od 400€, 3 opomene
Maj	6	4	1	9	/	0	<p>Riješeno 9 predmeta: 1 iz 2020 – obustava; 8 iz 2021 - 5 novčanih kazni u iznosu od 3.150€ i 3 opomene</p>	558 konsultacija 1 obuka 51 konsultacija
Jun	5	5	0	6	/	0		1 obuka 52 konsultacije
Jul	0	3	2	3	/	0		45 konsultacija
Avgust	1	0	0	2	/	8		32 konsultacije
Septembar	0	1	12	3	/	5	<p>73 konsultacije</p>	73 konsultacije
Oktobar								
Novembar								
Decembar								
UKUPNO	14 (707 od 1.1.2016.)	13 (705 od 1.1.2016)	22 (627 prethodne godine)	689	Date su sistemske preporuke, kao i pojedinačne preporuke u okviru izvršenih konsultacija	13	13 zahtjeva; 7 novčanih kazni u iznosu od 4.250€ i 7 opomena	967 konsultacija, 3 obuke

ANEKS 7

EFIKASNO SPROVOĐENJE I NADZOR NAD SPROVOĐENJEM ZAKONA O LOBIRANJU

	Broj objavljenih poziva za polaganje Ispita za	Broj organizovanih Ispita za obavljanje	Broj izdatih sertifikata o položenom ispitu	Broj registrovanih lobista i pravnih i lica koja obavljaju djelatnost lobiranja	Broj dostavljenih službenih zabilješki o	Broj dostavljenih pisanih izvještaja o radu lobista i pravnih lica koja obavljaju	Broj dostavljenih prijava zbog nedozvoljenog lobiranja	Prekršajni postupci i izečene sankcije	Ostalo

	obavljanje poslova lobiranja	poslova lobiranja			lobističkom kontaktu	djelatnost lobiranja			
Januar	0	0	0	0	0	6 (5 fizičkih lica i 1 pravno lice)	0	0	
Februar	0	0	0	0	0	0	0	0	
Mart	0	0	0	1 fizičko i 1 pravno lice	0	0	0	0	
April	0	0	0	0	0	0	0	0	
Maj	0	0	0	0	0	0	0	0	
Jun	0	0	0	0 (1 produženje odobrenja)	0	0	0	0	
Jul	0	0	0	0 (2 produženja odobrenja i 1 prestanak odobrenja)	0	0	0	0	
Avgust	0	0	0	0	0	0	0	0	
Septembar	0	0	0	0	0	0	0	0	
Oktobar									
Novembar									
Decembar									
UKUPNO	0	0	0	1 fizičko i 1 pravno lice (ukupno 5 fizičkih lica i 1 pravno lice u Registru lobista)	0	7 (6 fizičkih lica i 1 pravno lice)	0	0	